

EUGLENA

PB-PP1B-37037
BELGIE(N)-BELGIQUE

JAAR
GANG **40**
NR. 2

“GEEN CONGRES 2020?”

Afgiftekantoor GENT X • P 602287 • ISSN 0772-7895 • V.U.: Veele Cammoot, Kortrijksepoortstraat 192, 9000 Gent

WINTER 2019

DRIEMAANDELIJKS NATIONAAL TIJDSCHRIFT VAN JNM

JE BEESTIGSTE JEUGDBEWEGING

JE BEESTIGSTE JEUGDBEWEGING

JNM, de Jeugdbond voor Natuur en Milieu, is een jeugdbeweging voor iedereen tussen 7 en 26 jaar die zich goed voelt in de natuur en zijn schouders niet ophaalt voor het milieu. Samen trekken we het hele jaar door de mooiste natuurgebieden in en laten we ons betoveren door de zotste waarnemingen. We nemen zelf een zaag of schop in de hand en maken ruimte voor natuur. Bovendien gaan we op een duurzame en milieuvriendelijke manier door het leven en proberen we anderen daar ook warm voor te maken. En tijdens de zomermaanden? Dan kan je tijdens één van onze veertig zomerkampen in binnen- en buitenland dagenlang genieten met vrienden in de natuur. Kom zelf op ontdekking bij één van onze vijftig afdelingen in Vlaanderen en Brussel.

LID WORDEN

Om lid te worden surf je naar www.jnm.be/lidworden en vul je het inschrijvingsformulier in. Je krijgt betalingsinstructies per e-mail. Nieuwe leden betalen maar 5 euro.

LID BLIJVEN

Surf naar www.jnm.be en meld je aan.

Surf dan naar "mijn gegevens" (rechts bovenaan).

- 18 euro voor piep-, ini- & gewone leden, geboren in de jaren 1994 tot en met 2012
- 18 of 40 euro voor steunleden (je krijgt een abonnement op Euglena)
- 40 euro voor instellingen, bibliotheken, scholen ... (je krijgt een abonnement op Euglena + Kikker)

CONTACTEER ONS

Op lokaal niveau zetten honderden vrijwilligers zich in om JNM'ers van 45 afdelingen uren leesplezier te bezorgen. Vul je gemeente in bovenaan op jnm.be en je komt terecht op de contactpagina van jouw afdeling.

Euglena is het driemaandelijkse nationale tijdschrift van JNM. De artikelen en foto's worden gemaakt door onze vrijwilligers. Dank aan alle schrijvers en fotografen! Vragen? Inzendingen? Eén adres: euglena@jnm.be

Werkten mee aan dit nummer: Femke Augustijns, Hanne Bergers, Veerle Cannoot, Eli Coremans, Emma De Backer, Elise Demeulenaere, Lara Dumortier, Clara Eyckerman, Jef Hendrix, Bavo Josephy, Oliver Mechthold, Kristiaan Proesmans, Michiel Soenen, Iris Van Cleuvenbergen, Simon Vandepitte, Jorn Van de Velde, Anton Vandevoorde, Helena Vanrespaille, Raf Vanisterbecq

Vormgeving en illustraties: Michiel Bardyn

Foto voorpagina: Michiel Bardyn

INHOUDSTAFEL

3 Voorwoord

UIT DE REGIO GEGREPEN

4 Brabantse heide - mijn heimat

NATUURSTUDIE

7 Waarnemingstelex

10 Fossielenweekend

11 Vogelen op Foula

NATUURBEHEER

15 40 jaar Sint-Pietersberg

17 Zeiscursus Deel 1/2

MILIEU

19 All the way from the Philippines - Isabella Mendoza over 'change'

22 Politieke spelletjes

MIJN GEDACHT: OVER SERIEUZE ZAKEN

NOG MEER LEUKS

26 Geef die vogels in je tuin ook wat!

28 JNM in de jaren '90

30 Diversiteitsdag

31 INSEct!?

32 Foto's en Privacy

34 Een goeie ouwe AAvEE zoals 35+1 jaar gelee

38 HBreadingnews

39 RVBreakingnews

40 Tijd voor beleid - de nieuwe beleidsnota

42 Winkelpagina

AANKONDIGINGEN

45 NFWG Fotowedstrijd

45 Fiets- en wandelbeurs

46 Geen Congres 2020? Een historisch dieptepunt

47 Geen wegwerpbekers

DOOR Hanne Bergers

'Ik wil het voorwoord wel schrijven,' zei ik tegen mijn mede-Bovo's. En hoewel ik al veel geschreven heb voor de JNM, blijft het toch wel spannend. Dus ik dacht, ik ga eens kijken wat mijn voorgangers allemaal neergepend hebben.

Best interessante teksten trouwens, een aanrader om eens (opnieuw) te lezen. In die teksten vind je de passies en bezorgdheden van vorige bondstoppers van de vorige paar jaar. En om een of andere reden gingen er wat belletjes rinkelen in mijn hoofd. Gek, hoe verschillend en uniek we dan wel allemaal zijn, die liefde en bezorgdheden kunnen ons toch hard verbinden. Ik herken mezelf (en ik denk mijn mede bovo's ook) hierin. Ze praten over hoe sterk de JNM is. Hoe vrijwilligers zich jaar na jaar smijten om van JNM het beste dat JNM kan zijn, te maken. We praten over hoe de JNM draait met of zonder bepaalde functies. Over hoe jonge mensen dag in dag uit rondlopen over straat met JNM in hun hoofd. Of dat nu over RvB, afdelingen, natuurstudie, het milieu, cursussen, congres... is, maakt niet uit, we dragen JNM allemaal in ons hart. Ons personeel smijdt zich voor JNM met alles wat ze hebben en dat is niet altijd een gemakkelijke taak. Ook zij dragen JNM in hun hart. Dat is toch bijna om een traantje van geluk voor weg te pinken.

Tegelijk zie ik mensen die zich zorgen maken. We willen het nog beter en nog beter, we willen meer kunnen en meer doen en nog meer, soms willen we misschien te veel. Moet het anders? Ik weet het niet. De JNM heeft ontzettend veel dat hem siert, laten we dat niet vergeten. Verbeteren kan altijd, maar laten we ook benadrukken dat we al zoveel dingen zo zot goed doen. Ik heb zoveel geleerd door de JNM en ik leer nog steeds. Ik heb me over de jaren heen voelen openbloeien van een knop tot een pronkende bloem. Ik denk trouwens dat ik dan niet alleen voor mezelf spreek als ik dat zeg. Als ik kijk naar de kwaliteit van de cursussen die we steeds weer brengen, ben ik trots op ons. Als ik kijk naar het zotte congres dat er weer stond dit jaar, ben ik trots op ons. Als ik kijk naar het mega-zalige Nazofé, ben ik trots op ons. Als ik kijk naar onze mooie tijdschriften, ben ik trots op ons. Als ik kijk naar alle kleine dingen die achter de schermen gebeuren, ben ik trots op ons. Als ik kijk hoe mensen blijven nadenken over hoe we de werkomstandigheden van ons personeel willen/kunnen verbeteren, ben ik trots op ons.

“Verantwoordelijkheidsgevoel is ongelofelijk sexy! Wat laten wij met de JNM ontzettend veel sexy mensen op de wereld los!”

Maar ook als ik kijk naar mijn eigen afdeling, waar jonge mensen nieuwe engagementen durven aannemen of oude willen voortzetten met volle moed, ben ik trots op ons. En ik ben er zeker van dat dit niet alleen voor mijn afdeling geldt trouwens! Eender wie die nu deze Euglena vast heeft, wees trots, samen met mij. Wees trots op jezelf, op je afdeling en op JNM nationaal. Want JNM is een plek waar mensen met een passie samenkomen en zich zo ontzettend hard inzetten. En dan heb ik het nog niet eens over het feit dat JNM'ers daarnaast vaak nog bezig zijn met ontzettend veel andere dingen in hun leven. Hoe wij het allemaal doen, ik weet het eigenlijk niet. Daar valt je mond toch van open? Zoals iemand me niet zo lang geleden vertelde: 'Verantwoordelijkheidsgevoel is ongelofelijk sexy!' Wat laten wij met de JNM ontzettend veel sexy mensen op de wereld los!

Hoe lang ik ook al in de JNM zit en hoe lang ik al met open ogen rond me kijk, ik ga het blijven doen. Ik ga me blijven verbazen over JNM'ers en ik ga me blijven warm voelen vanbinnen. Ook al zijn er up's en downs bij iedereen, die liefde voor jullie allemaal dooft niet uit. Net daarom ben ik elke keer opnieuw trots als ik over de JNM praat. Net daarom ben ik trots dat ik BOVO mag zijn. Dat ik een jaar mag vertoeven in de kern, samen met al die andere sexy mensen. Dat ik een jaar mee kan nadenken over hoe het beter kan (en over wat we wel al mega-goed doen). Dat ik mensen kan ondersteunen in hun passie voor en bezorgdheden over de JNM. Dat ik een luisterend oor, een zachte schouder, een helpende hand, een kritisch oog, een opvangende arm, een helder brein, een meelevende traan, een brede glimlach en zo veel meer kan en wil zijn voor jullie en voor de JNM.

Heel veel liefde
Hanne

UIT DE REGIO GEGREPEN BRABANTSE HEIDE - MIJN HEIMAT

DOOR Raf Vanisterbecq
FOTO'S Andries Devogel

Mijn afdelingsgenoten en ik hadden het genoeg mee te werken aan een beheerproject op de Eikenheide in Alseberg, even ten zuiden van Brussel. Het is een kleine zone ingesloten tussen bebouwde gebieden en in tegenstelling tot wat de naam doet vermoeden, vind je er geen heide, maar bos. En dan nog een monotoon bos. Amerikaanse eiken domineren de site, hier en daar staat er een zomereik of berk. Bovendien is het bos na het aanplanten nooit of weinig gedund geweest, waardoor het algemene beeld van het bos bepaald wordt door dunne, sprieterige bomen die naar de lucht klimmen.

Vroeger was het hier wel anders. Tot in de vorige eeuw trof je hier nog Brabantse heide aan. Dit uniek type landschap verschilt van de heide die je bijvoorbeeld in de Kempen vindt, niet alleen in soortensamenstelling, maar ook in uitzicht. Waar in de provincies Antwerpen en Limburg heidelandschappen zich soms tot aan de horizon uitstrekken, kenmerkt onze Brabantse heide zich door een eerder kleine oppervlakte en een ligging aan de rand van het bos of op open plekken. Zo ook in Alseberg, waar deze stukjes heide verspreid lagen in het bos. Dit landschap is echter in de loop van de tijd verdwenen op veel plaatsen in onze regio. In de jaren 1970 werd de Eikenheide bijna volledig beplant met de uitheemse parasolden. Nadat dit productiebos was afgebrand, werd het vervangen voor de huidige vegetatie van Amerikaanse eiken.

Na decennia van afwezigheid wordt er nu een poging ondernomen om dit stukje natuur- en cultuurhistorie terug naar de Eikenheide te brengen. In het befaamde Hallerbos en ook in het kleinere Maasdalbos, twee gebieden die ook in onze afdeling liggen, was het voorbeeld al gegeven. Dus werd er bij het 'levend archief' (a.k.a. de buurtbewoners) nagevraagd waar zij het recentst nog heide zagen in het gebied en werd een proefzone van ongeveer dertig meter op dertig meter bepaald. Begin september velde een aannemer er de Amerikaanse eiken en zo ontstond een open plek in het bos. De eerste stap in het proces van heidevorming was gezet.

“ Na decennia van afwezigheid wordt er nu een poging ondernomen om dit stukje natuur- en cultuurhistorie terug naar de Eikenheide te brengen.

JNM'ERS WERKEN ACTIEF MEE

Als trotse beheerafdeling Zuidwest-Brabant was het vanzelfsprekend dat ook wij de handen uit de mouwen staken om de klus tot een goed einde te brengen. Ongeveer twee weken later begonnen we met een groepje ini's en gewone leden aan onze bijdrage. In de ochtend lag de nieuwbakken open plek nog bezaaid met hopen takken en bladeren. Eerst voerden we de (grotere) takken af en rijfden we het gebladerte voorzichtig weg. Daarna verwijderden we nog een deel van de strooisellaag die de bodem bedekte. Dit deden we met de (blote) hand, want het was een delicaat klusje. De zaden van struikheide en andere planten van de vroegere biotoop bevonden zich namelijk nog steeds in de grond (dit noemt men de zaadbank) en bezitten nog steeds kiemkracht. We moesten dus opletten om niet té hard te schrapen en de zandlaag volledig bloot te leggen. We trokken ook heel wat zaailingen uit de grond om de zaden alle kans te geven te

kiemen. Als alles volgens plan verloopt, groeien hier binnenkort weer de eerste heideplanten. En als zij zich op hun beurt kunnen voortplanten, breidt het areaal zich nog uit. Zo ontwikkelt zich dan geleidelijk weer een stukje Brabantse heide en kunnen we er de soorten tegenkomen die er typisch een thuis vinden. Als dit maar niet op gang zou komen, kan overwogen worden maaisel te importeren uit het Hallerbos, waar de Brabantse heide al is hersteld. Sowieso zal de bewuste zone nog een tijdlang gemonitord en opgehouden moeten worden.

De delen van de geveldde bomen die nog overblijven, worden niet verwijderd. Ze vormen namelijk een ideaal stekje voor de larven van 's lands grootste kever, het vliegend hert. Dit indrukwekkende insect is tegenwoordig een zeldzame verschijning, maar vlakbij zit nog een van de laatste populaties van het gewest. Met het toekomstige stukje Brabantse heide is er alvast nog voor jaren larvenvoedsel voorhanden, en we

verwachten dan ook dat de lokale populatie een flinke boost zal krijgen.

MEER HEIDE IN DE TOEKOMST

Hoe moet het nu verder met de Eikenheide? Als ons experiment succesvol blijkt, dan kunnen we het project verderzetten en nog meer Brabantse heide proberen terug te brengen op nieuwe open plekken in het bos. Op lange termijn plant het Regionaal Landschap nog de Amerikaanse eiken geleidelijk uit te dunnen, zodat inheemse soorten weer een kans krijgen en we een diverser en interessanter bos krijgen. Dit zou dan wel in fases gebeuren, om de impact op onder andere de avifauna (de vogels) te beperken.

Maar eerst is het wachten. Nog enkele maanden spannend afwachten of de heide stilletjes aan terug zal keren, en de Brabantse heide weer zal floreren in mijn heimat.

EUHM WAT IS WAARNEMINGSTELEX?

In de waarnemingstelex belichten we enkele waarnemingen uit de afgelopen maanden. Soorten die onlangs werden waargenomen door JNM'ers, op JNM-excursies, of gewoon leuk en interessant zijn krijgen hier een plaatsje. In de voorbije maanden vonden we leuke bijen op ininazofé, toffe paddenstoelen op werkhane weekendje, ... en ...

Dit jaar vond het ininazofé plaats in de prachtige Turnhoutse Kempen (A-arendoenk). Een natuurstudiespel in de Liereman kon dus niet ontbreken. De ini's werden naar drie verschillende biotopen gestuurd, waar ze op zoek moesten naar soorten. Ik mocht de biotoop 'heide' bemannen. Heide is de meeste Kempische natuur die er bestaat en herbergt heel wat bijzondere soorten die je elders zelden of nooit tegenkomt. De ini's vonden zwarte lieveheersbeestjes, knopsrietjes en heidedansvliegen. En ook typische heidebijen waren aanwezig.

Een geoefend oog wist tussen de honingbijen en bijvliegen hier en daar een heidezandbij (*Andrena fuscipes*) te onderscheiden. Net als andere zandbijen graaft de heidezandbij een nestgang in de bodem met meerdere kamertjes (nestcellen). In iedere nestcel wordt een eitje afgezet en een klompje stuifmeel achtergelaten als voedsel, waarna de cel

DOOR Jef Hendrix

weer wordt afgesloten. Zoals de naam al weggeeft, is de heidezandbij een typische soort van de heide, meer bepaald de droge heide, waar ze de bloemen van struikheide bezoekt.

In de buurt van de nestingen van de vorige soort, vlogen enkele wespbijtjes rond. Dat is typisch gedrag, aangezien wespbijen parasiteren op zandbijen. Ze leggen een eitje in een nestcel van de zandbij en hoeven zelf geen voedsel meer te verzamelen.

Wespbijen hebben dan ook geen verzamelharen aan hun achterpoten, zoals de zandbijen. Wanneer het eitje van de wespbij uitkomt, vernietigt de larve eerst het eitje of de larve van de zandbij om vervolgens de voedselvoorraad lekker op te eten. De wespbijen die we aantreffen in de Liereman waren heidewespbijen (*Nomada rufipes*). (Voorspelbaar, ik weet het). Dit zijn de typische parasieten van de heidezandbij

heidebij

WAARNEMINGSTELEX

- PADDESTOELEN SPEUREN OP WHW -

DOOR Michiel Soenen

Tijdens een van de leukste werkweekendjes van het hele jaar wordt er ook af en toe al eens aan natuurstudie gedaan. Het WHW (werkhanenweekend, formerly know as R*d Rubber) ging door in het natuurgebied de Gulke Putten, waar een prachtige mozaïek van graslanden, bossen en heide paddenstoelen tevoorschijn tovert. Tijdens het weekendje werden er heel wat paddenstoelen gevonden, de een al wat indrukwekkender en pikanter dan de andere.

De groene anijstrechtterzwam (*Clitocybe odora*) is een niet zo zeldzame zwam en het makkelijkste determinatiekenmerk is de geur. Door de typische anijsgneur, zoals de naam al laat vermoeden, kan je je moeilijk vergissen, al rook het voor sommigen naar de Aveve.

De kleur is grijsblauw tot blauw-groen en wordt bruiner naarmate de paddenstoel ouder wordt. Hij heeft een typische paddenstoelvorm met een hoed die tot 7 centimeter in diameter groot kan worden. De groene anijstrechtterzwam groeit tussen de afgevallen bladeren van loofbomen, vooral bij beuken en valt nogal hard op tussen al die bruine bladeren.

“ De groene anijstrechtterzwam (*Clitocybe odora*) is een niet zo zeldzame zwam...

groene anijstrechtterzwam

WAARNEMINGSTELEX

- DWAALGASTEN IN EN ROND HEIST -

DOOR Eli Coremans

Iedere vogelkijker kijkt elk jaar opnieuw reikhalzend uit naar de fenomenale najaarstrek van vogels. Miljoenen ontvluchten de fonkelende sneeuw in het koude noorden om de winter in Zuid-Europa of Afrika door te brengen. Deze vluchten zijn vaak sterk afgestemd op het weertype waarbij heel veel vogels met sterke rugwind optimaal kunnen profiteren van de situatie. Op deze manier maken ze meer vaart en proberen ze voor te liggen op hun ingebouwd trekschema. Bij veel jonge vogels loopt dit schema echter in de war door allerlei factoren. Hierdoor wijken ze helemaal van koers af waardoor ze bijvoorbeeld niet in het mooie tropische India terechtkomen, maar in het kille druilerige België.

Oktober is onbetwistbaar de beste maand om deze zeldzame beestjes in onze contreien te vinden en dat is dit jaar nog maar eens bewezen. In Heist werden op 2,5 week in een straal van minder dan vijf kilometer maar liefst vijf extreem zeldzame dwaalgasten waargenomen. De izabeltapuit, Siberische sprinkhaanzanger, roodoogvireo, izabelklauwier en bruine klauwier waren de uitverkorenen. Sommige van deze vogels hebben er een maand, of misschien twee, over gedaan om hier verzeild te geraken.

De bruine klauwier is een vreemde eend in de bijt. Het is de eerste keer dat deze vogel in België wordt waargenomen en meteen een adulte vogel. Er is duidelijk iets aan de hand met deze soort met maar liefst tien gevallen dit najaar in Europa waarvan meerdere adulte vogels.

“ De bruine klauwier is een vreemde eend in de bijt. Het is de eerste keer dat deze vogel in België wordt waargenomen en meteen een adulte vogel.

Hiermee wordt de theorie dat alleen jonge vogels verkeerd kunnen vliegen, deels ontkracht. Er zijn dus duidelijk nog andere factoren die een rol kunnen spelen om soorten naar hier te doen afzakken waaronder habitatverlies, stormen in hun broedgebied...

En het kan nog zotter! De Belgische vogel vertoont de kenmerken van de ondersoort lucionensis die helemaal in het oosten van het verspreidingsgebied voorkomt van China tot Korea. Complete waanzin als je beseft dat deze vogel minimum zeventuizend kilometer heeft moeten vliegen om hier terecht te komen. Deze vogel broedt in Siberië en het Oosten van Azië in hoogveen, taiga, open plekken in bossen of bossteppe. In de winter zakken ze massaal af naar India, Indonesië en Thailand. Klauwieren hebben een gevarieerd dieet gaande van grotere insecten tot kleine zoogdieren, reptielen en zelfs jonge verzwakte vogels.

bruine klauwier

DOOR Femke Augustijns
FOTO'S Femke Augustijns

In het weekend van 18 tot 20 oktober gingen we met een groep van 15 JNM'ers en NJN'ers naar Cadzand, in Zeeuws Vlaanderen, Nederland.

Vrijdagavond vertrokken we met 7 JNM'ers uit Knokke. Op het programma stond nog een fietstocht van zo'n 10 km waarbij we de grens zouden oversteken met Nederland. Google maps stelde een langere en tragere weg langs het noorden voor, maar wij kozen voor efficiëntie en namen de kortere weg. Even later bleek het grootste deel van deze route echter uit een oude, hobbelige, onverlichte en oneindige kassei-weg te bestaan. Zo kregen we allemaal weer wat meer respect voor de goede raad van Google maps.

Aangekomen op camping Essenhoeve ontmoetten we onze noorderburen van de NJN, zetten onze tenten recht, brouwden nog een nachtelijk potje

zetmeelpap (een smakelijke pasta-brei met groentjes, specialiteit van de NJN) en links en rechts zorgde een steekvlam voor nog wat spektakel. Tenslotte werden ook de laatste twee NJN'ers opgehaald, die met één fiets langs donkere wegen het kampterrein probeerden te bereiken. Zo geraakte iedereen nog net voor middernacht ter plaatse en kon het kamp echt beginnen!

Zaterdagochtend fietsten we naar Nieuwvliet-Bad: daar, aan dok 14 bij Zwarte Polder, begon onze zoektocht naar haaiantanden. Na een korte inspectie van het strand besloten we de duinen in te trekken en vonden we al snel wat kleine maar mooie tandjes. Na enkele uren van geduldig op handen en knieën in het zand turen, hadden we al een mooie verzameling van haaiantanden in allerlei vormen en maten bijeengesprokeld.

In de namiddag vertrokken we naar het Zwin. Daar vonden we een heleboel zwinkokkels, een fossiele soort kokkel van 50 miljoen jaar oud! Op het strand vonden we tot onze eigen verrassing ook nog wat hele mooie haaiantandjes en andere leuke schelpjes. Toen begon het helaas hard te regenen en besloten we stilaan terug te keren naar het kampterrein.

Zondagochtend braken we onze tenten af en vertrokken voor een laatste excursie richting Zwarte Polder. Tijdens het schelpen zoeken op het strand zagen we nog een bruinvis en een gewone zeehond, en in de duinen werden nog wat schitterende haaiantanden gevonden. Toen was het tijd om terug naar België te fietsen: onderweg zagen we nog drie ooievaars in een weiland langs onze lievelings kassei-dreef.

Wie zoekt, die vindt

DOOR Simon Vandepitte
FOTO'S Simon Vandepitte

Als we het hebben over reisbestemmingen met ongelofelijke natuur die makkelijk zonder auto of vliegtuig te bereiken zijn, denken weinig mensen aan Shetland, een eilandengroep even boven Schotland rond de 60ste breedtegraad. Toch valt die supergoed mee, als je even de tijd neemt tenminste, maar je krijgt er een super coole reisbestemming voor terug.

Laten we het even kort hebben over hoe je daar geraakt. Als je vanuit Brussel de Eurostar neemt hoef je maar één keer over te stappen. Dit is Londen, hier spring je dan op de trein naar Aberdeen, een rit die meer dan 7u duurt, maar wel (zeker langs de Schotse kust) een trein waarop je mooie landschappen door je

raampje voorbij ziet komen. Eenmaal in Aberdeen pak je de nachtboot naar Shetland. Na grofweg 24 uur kom je dan in Shetland aan. Ik reisde met zo'n 3 dagen interrailpas en de prijs van de boot valt ook echt goed mee.

Eenmaal aangekomen op Shetland kan de pret pas echt beginnen! Het leuke aan kan je ook altijd in een jeugdherberg slapen, er zijn er twee in heel Shetland (in Lerwick en op het Noordelijke eiland Unst). Ik wil het vooral hebben over Foula, een ruw, piepklein eiland even ten zuiden van Shetland dat de meeste toeristen links laten liggen. Waarom is me nog steeds een raadsel, maar de weg er naartoe kan een reden zijn.

HOW TO GET THERE

Om naar Foula te geraken heb je twee opties, ofwel neem je een van de kortste vliegtrajecten uit heel de wereld ofwel neem je de boot. Het leuke van de boot is dat deze door de locals gerund wordt en dat je super veel informatie

(over waar de leuke vogels zitten) van hen kan krijgen. Het kleine minpuntje is dat het een gammele vissersboot is waardoor er een verhoogt risico op zeeziekte ontstaat, zeker als er nog 4-5 tal bf wind is. Ik spreek uit ervaring.

Eenmaal aangekomen op het eiland zet je je tent best op bij het vliegveldje naast de oude kerk, je zit dan vlak bij een gebouwtje waar toiletten en stromend water zijn. Maar als je voor vogels komt, zet je je tent hier ook gewoon omdat je vlak aan een kolonie Kleine Jagers zit en de goudplevieren rond je tent lopen.

GEVEDERDE VRIENDEN OP FOULA

Kleine jagers zijn prachtige, sierlijke vogels die je vooral in Scandinavische hooglanden en rond de kust van IJsland vindt. In de nazomer / vroege herfst durven er wel eens kleine jagers langs onze kust te vliegen. Er broeden dus ook kleine Jagers op Shetland. Helaas gaat het best slecht met deze soort aangezien

“ Het leuke aan Shetland, en bij voorbereiding Schotland in het algemeen, is dat je er zowat overal je tentje mag opzetten als je een beetje respect voor natuur - en de eventuele eigenaar - toont.

ze weggeconcentreerd wordt door de Grote Jager, de grote bruine broer van deze vogel die aan een stevige opmars bezig is. Je hebt twee kleurvarianties (en tal van tussenvormen) van de Kleine jager. Op Shetland zag ik het meest de bruine vorm en af en toe ook de prachtige tweekleurige vorm. Kleine jagers zijn echt opportunisten en maken er een sport van om visjes van andere zeevogels af te pakken. Op Foula was de nabijgelegen Noordse sternkolonie vaak het slachtoffer.

VERDWAALDE VOGELS

Bij de echte vogelfreaks is Shetland vooral bekend als dwaalgastparadijs in de herfst. Vogels die van hun trekroute af zijn geraakt, vinden hier dan midden in de oceaan land terug waar ze op kunnen rusten. Tussen deze vogels bevinden zich dan vaak echte zeldzaamheden. Ook al valt juli strikt genomen niet in de piek van de vogeltrekperiode, toch had ik het geluk twee zo'n zeldzame vogels te zien. De eerste was de Roze Spreeuw, een prachtig gekleurde roze vogel die

ook in België als dwaalgast gezien kan worden. Vaak worden deze vogels in het najaar gevonden of in juni, de vogel hier had dus een verlengd verblijf geboekt. De roze spreeuw vind je normaal in Zuid-Oost Europa, dus Shetland is niet bepaald een waardig alternatief voor waar deze vogel vandaan kwam. De andere zeldzaamheid die ik zag, was de witbandkruisbek. Deze waarneming had minder met vogeltrek te maken, maar meer met een invasie. De witbandkruisbek is een typische soort uit de taiga en als daar om een of andere reden te weinig voedsel beschikbaar is, trekken de vogels massaal naar het zuiden voor extra voedsel.

Ook vind je op Foula meer dan enkel vogels, zo zijn er tal van speciale planten, kun je er makkelijk gewone en grijze zeehonden vinden, en met veel geluk kun je in de wateren rondom Foula in de (na)zomer tal van zeezoogdieren zien zoals orkas, kleine vinvissen, bruinvissen en meer. Op de grotere eilanden van Shetland kan je ook otters waarnemen,

die zijn hier dagactief aangezien hun levenswijze hier afhangt van eb en vloed.

Wil je zelf naar Foula gaan na het lezen van dit artikeltje? Gewoon doen! Wil je rechtsreeks contact met de persoon die verantwoordelijk is voor toerisme op het eiland kan je altijd hier naar mailen: sheilagear9@gmail.com

NOG WAT WEETJES OVER FOULA

- *Er wonen slechts 38 mensen en dit eiland heeft een eigen lagere school met 7 leerlingen.*
- *Het hoogste punt is 478m.*
- *Met 370m hoge kliffen vind je hier één van de hoogste kliffen van Groot-Brittannië.*
- *Foula ligt even Noordelijk als Sint-Petersburg*

DOOR Kristiaan Proesmans
FOTO'S Michiel Bardyn

Het is officieel: de beheerwerken op de Sint-Pietersberg bestaan 40 jaar. Daarom was het in september tijd voor een jubileumweekend. De verschillende generaties van SPB'ers kwamen bijeen onder de kerk van Kanne. Samen blikten we, met de nodige nostalgie, terug op de voorbije jaren en voerden we, als de werkmensen die we zijn, beheerwerken uit op de Sint-Pietersberg.

De gedrevenheid van de JNM op de Sint-Pietersberg is niet enkel te zien aan de resultaten op 'den berg', maar ook aan de massale opkomst van oud-SPB'ers. Ze kwamen van overal, zelfs over de grenzen heen; Zuid-Frankrijk bijvoorbeeld. Het leuke om te zien is dat qua JNM-leden er over de generaties heen veel veranderd is, maar tegelijkertijd zoveel hetzelfde is gebleven. Zo vertelden enkele van de eerste generatie JNM'ers over het eerste trollenfeest ooit, waar ze 12 piepers moesten meenemen in één auto. Een paar piepers op de schoot, vier in de koffer en hopen op het beste. De veiligheidsregels zijn misschien veranderd, maar de vindingrijkheid gaat toch al wat jaren langer mee.

HOE HET BEGON

Het verhaal van JNM en de Sint-Pietersberg werd met behulp van verschillende getuigenissen van (oud)-JNM'ers, politici en sympathisanten in beeld gebracht. Zo vertelde Nand Van Laer over het BJN-kamp in 1978 in de Voerstreek, wat het begin zou worden van een lange traditie. Gedurende dit kamp werd een excursie gehouden in Heyoul, het Frans-

talig gedeelte gelegen bij de Sint-Pietersberg. De excursie werd begeleid door Charles Tihon, een vurige pionier van het natuurbehoud op de Waalse Sint-Pietersberg. Toen de excursie zijn einde naderde, weerklonk er in de verte een fanfare die aan een huis aan het spelen was. In die tijd was het de gewoonte dat de vrouw des huizes de fanfare vervolgde van jenever voorzag. Gedurende het beschenken van de jenever zag deze vrouw de BJN'ers. Met de befaamde Limburgse* gastvrijheid nodigde de vrouw de JNM'ers uit. Geen van de JNM-meisjes dronk jenever, dus nam Nand de taak op zich om hen van de jenever te verlossen. Niet weinig beschonken stapte Nand naar Charles Tihon toe en zei: "Volgend jaar komen we terug...".

Belofte maakt schuld en zo kwam het eerste SPB-kamp tot stand. Wat het materiaal betreft... Nand kon enkele zeisen bijeen scharrelen en wist een bosmaaier te bemachtigen. Zo begon het eerste kamp. De zeisen gingen meteen kapot aan de silex in de bodem en de bosmaaier rookte als een ketter. Maar het voornaamste: het was plezant. Reden genoeg om terug te komen en een traditie leven in te blazen.

Aanvankelijk vonden de beheerwerken hoofdzakelijk plaats in de regio rond Heyoul. Maar JNM zou JNM niet zijn als

“ Zo begon het eerste kamp. De zeisen gingen meteen kapot aan de silex in de bodem en de bosmaaier rookte als een ketter. Maar het voornaamste: het was plezant.

de nieuwsgierigheid beperkt zou blijven tot één locatie. Al vlug werden er excursies georganiseerd aan de Vlaamse kant van de Sint-Pietersberg. Zo ontdekte Willy Verbeke in 1984 zeer waardevolle gebieden in de Cauberg of de Meerland van Kanne. Achteraf bleek dat het gebied ten zuiden van de Meerland was verlaten door een boer. "Ideaal voor een natuurreservaat", dachten de JNM'ers. Vastberaden, maar met toch de nodige angst, trokken ze naar het gemeentebestuur in Riemst. Tot hun grote verbazing werd hun aanvraag om het gebied als natuurgebied te beheren meteen goedgekeurd.

** Gezien het in de regio van Heyoul was, is de kans reëel dat de vrouw geen Limburgse was, maar ja, zijnde zelf van Limburg, wil ik dit graag geloven*

ZEISCURSUS DEEL1/2

DOOR Helena Vanrespaille

Een belangrijke schakel hierin was de niet geheel onbekende Jan Peumans, indertijd schepen van leefmilieu. Dat groene beleid van Peumans kwam niet geheel onverwacht. Zo getuigde hij dat hij reeds in 1976 mee betoogde tegen de cementbedrijven en de aanleg van autosnelwegen in de gemeente. Zijn belangrijkste bijdrage als politicus voor het natuurbehoud, zo zegt hij zelf, is dat hij zich niet liet omkopen door de cementbedrijven, en zijn streven om van de Sint-Pietersberg een Europees natuurgebied van te maken. Zo sprak

“Om dan na het eten te zeggen: “Het was zeer lekker, maar we blijven bij ons standpunt.”

hij over de vele dineetjes waarvoor hij werd uitgenodigd door de cementbedrijven. Om dan na het eten te zeggen: “Het was zeer lekker, maar we blijven bij ons standpunt”. Verder zorgde de gemeente ook voor logistieke steun: een verblijfplaats voor de JNM'ers, een hakselaar, naft en later ook nog financiële steun.

HOE EVOLUEERDE HET BEHEER NU VERDER?

Door de jaren heen is er altijd een continue stroom aan vrijwilligers gebleven. Deze vrijwilligers documenteerden hun acties altijd zorgvuldig en leerden uit hun fouten. Bovendien deelden ze de kennis die ze vergaarden over het beheer. Zo kwamen ze in contact met beheergroepen op andere locaties, zoals het Verenigd Koninkrijk. In Wallonië begon er zich langzamerhand een groepje vrijwilligers te vormen die het beheer mee voor hun rekening namen. Hierdoor kon de JNM zich meer focussen op het Vlaams gedeelte van de Sint-Pietersberg in samenwerking met Natuurpunt.

Na de eeuwwisseling ontstonden steeds meer Europese projecten en kwamen er ook nieuwe middelen vrij vanuit Europa. Mede hierdoor kon JNM efficiënter, en daardoor ook op meerdere plaatsen tegelijk, werken. Een tegenslag kwam er echter in 2016 toen voor 15.000 euro aan werkmateriaal gestolen werd. Dankzij een crowdfunding duurde het gelukkig niet lang voordat het verlies terug was gecompenseerd. Dit toont maar de appreciatie van het werk aan.

HOE ZIT HET NU MET DE TOEKOMST?

Als we kijken naar de JNM zien we dat het Sint-Pietersbergkamp nog steeds populair is en dat er drie keer per jaar een kamp wordt georganiseerd in Kanne. De grootste verandering met vorige generaties is dat er een felle verjonging is, maar ook een sterke vernieuwing.

Wat Natuurpunt betreft, is er een sterke groei zichtbaar. Hoewel in vergelijking met vroeger het engagement anders is, is het aantal werkers ongeveer gelijk, maar het draagvlak een stuk groter.

Dit engagement is ook de politiciers niet ontgaan. Zo werd op het jubileum bekendgemaakt dat het natuurgebied met maar liefst 30.5ha werd uitgebreid. Langs de andere kant zijn er ook wel wat bedenkingen. Zo is er ook een toenemende trend om natuur te commercialiseren bijvoorbeeld door van een groeve een zwembad te maken, dat ondertussen al gesloten is...

Om af te sluiten, polste ik Jan Peumans over hoe hij de toekomst ziet van zijn (oude) partij op gebied van natuur. Helaas kwam daar een kort antwoord op: “Slecht, Jan Jambon heeft niks met natuur”. Misschien is Jan gepensioneerd, maar hij blijft zich wel inzetten voor de groene zaak. Zo is hij nu ambassadeur van grootouders voor het klimaat.

Zo zie je maar wat het effect kan zijn van enkele vrijwilligers die zich inzetten voor een groter goed.

De zeis! Je kent hem van Pietje De Dood. In werkelijkheid wordt het gereedschap niet gebruikt om hoofden van stervende mensen af te maaien en nog een laatste duwtje richting de hel te geven. Nee, in werkelijkheid is de zeis een handig gereedschap om graslanden kort te zetten. Een beetje zoals een bosmaaier, maar niet machinaal aangedreven, zonder fossiele brandstoffen en met enkele kilootjes minder gewicht in je handen.

De eerste cursus ging door in het Limburgse Wik. We kregen een intro van Kevin Lambeets over de zeis. Die bestaat namelijk uit een blad en een steel. En een arend om de voorgaande twee aan elkaar vast te maken. Het blad is zo scherp als een scheermes en daarom leerde Kevin ons ook hoe we het moesten ‘wetten’. Zo konden we het blad ook scherp houden nadat we per ongeluk in een molshoop hadden gemaaid.

Bij het ‘wetten’ strijk je met een natte wetsteen als een ruitenwisser over de verschillende plekken van het blad. Zo neem je telkens een flinterdun laagje van de zeis weg om het vlijmscherp te houden.

©dekijkhut.be

Ten slotte leerden we dat er zeisen bestaan in alle maten en kleuren. Oostenrijkse zeisen, bediend door een Heidi met blonde vlechtjes, zijn licht en goed om mee te beginnen of om door schralere graslanden te maaien. De Belgische trots is gemaakt van puur staal en rust in het putje van je elleboog. Met dit zwaardere model trotseerden keuterboerkens de vochtige Noordzeewind tot er korsten op hun lippen stonden en het koeienvoer binnen was voor de winter.

En het zeisen zelf? Daar valt weinig over te vertellen. Dat moet je gewoon doen, zoals de liberalen plegen te zeggen. Alleen nog dit: een Thai Chi-achtige beweging, benen uit elkaar, licht door de knieën gebogen, draaien over de heupen en met dat blad door de vegetatie snijden. Een klein stapje vooruit en voorgaande handelingen blijven herhalen tot je het kunt.

We begonnen in het Wik. Dat was niet evident, want het gras was taai en stond niet zo lang. Bovendien hadden die luierikken van Natuupunt het maaisel van de vorige keer laten liggen, waardoor we vaak genoeg ‘vastreden’ met onze zeis.

Zeiscursus deel 2 was level-up. We begonnen aan een graslandje op een helling in Voeren. Het stond al behoorlijk ruig en de helling maakte het er niet makkelijker op. Wie het einde van dit level haalde werd beloond met Limburgse vlaai en een wandeling door de Voerstreek

Tot de volgende! Kriebelt het ook bij jou (in de afdeling) om eens aan de slag te gaan? Contacteer gerust bwg_lijst@jnm.be en we regelen wel iets voor je. Behalve zeisen, bieden we ook knotten, veilig werken... aan. Kettingzaagcursus vindt deze zomer plaats!

DOOR Clara Eyckerman

In het kader van de campagne van 11.11.11 over changemakers organiseerden JNM, Greenpeace Gent, D'urgent en 11.11.11 samen een klimaatcafé waarin gedebatteerd en gediscussieerd werd over het 'maken van verandering'.

Ons bekende reportersduo Dumortier & Eyckerman ging meteen ter plaatse en slaagde erin een hoogstpersoonlijk interview te strikken met special guest Isabella Mendoza, all the way from the Philippines! Isabela (ook wel gewoon Sella genoemd) werkt bij het ICSC (Institute for Climate and Sustainable Cities) in het Climate Policy Team. Ze zetten zich in om verandering te brengen door te focussen op kleine gemeenschappen zonder de link met de overheid te vergeten. Ze brengen bijvoorbeeld gemeenschappen met gelijkaardige problemen bij elkaar zodat ze van elkaar kunnen leren. Zo brachten ze laatst nog vijf gemeenschappen bij elkaar die worstelden met de toegang tot water. De gemeenschappen zoeken samen naar oplossingen en zetten projecten op. Daarbij geeft ICSC info over waar deze gemeenschappen fondsen kunnen halen voor het realiseren van hun projecten. Dat kan zijn via de lokale of nationale overheid, maar ook via internationale wegen. "We hebben geen schrik om hulp te vragen. Het is niet omdat je kwetsbaar bent, dat je hulpeloos bent."

Dumortier & Eyckerman zetten zich met Isabella in de Vooruit in Gent voor een gesprek over het klimaat, activisme en het geloof in de jeugd. Het was gezellig, inspirerend en passioneel.

DOOR Lara Dumortier

Hey Isabella! Je bent 25, de leeftijd van een JNM'er. Dat is erg inspirerend! Hoe ben je in dit werk terecht gekomen?

Ik ben opgegroeid in een familie die werkte in de non-profit sector. Zij waren meer gefocust op mensenrechten, maar dit zien in mijn jeugd inspireerde me wel! Ik wist dat ik dit soort werk ook wou doen. De Filipijnen hebben zo veel problemen en ik kon zeker ergens helpen. Na de middelbare school ging ik gemeenschapsontwikkeling studeren. Op lokaal

“ In de Filipijnen is het klimaatprobleem echt groot in de landbouw waar vele gemeenschappen in betrokken zijn.”

niveau gebeurt er namelijk zo veel en we zijn tot zo veel in staat! In de Filipijnen is het klimaatprobleem echt groot in de landbouw waar vele gemeenschappen in betrokken zijn. Ik focuste mijn onderzoek tijdens mijn studie op milieuzaken, ecosystemen en bosbescherming. Zo deed ik een onderzoek naar duurzaam toerisme. Welke impact heeft dit op een gemeenschap? Waarom is het een positieve of een negatieve ervaring? Als je het op de juiste manier aanpakt, kan dit

echt een gemeenschap de goede richting uit sturen!

Weet je, je raakt echt opgewonden als je ervaart hoe het echte leven eraan toe gaat! Ik vond ICSC online en vond hun werkwijze heel aantrekkelijk. Ik solliciteerde voor een job als manusje-van-alles waarbij ik vooral moest ondersteunen bij uitvoerende en organiserende activiteiten. Ik moest bijvoorbeeld veel noteren bij belangrijke vergaderingen. Ik had geen inspraak bij beslissingen, maar had zo wel de kans om veel informatie op te nemen en te voelen hoe het eraan toe gaat. Na een tijdje wou ik meer doen, maar ik had nog steeds niet de vereiste technische ervaring. Wel mocht ik al iets meer inhoudelijke taakjes doen. Zo organiseerde ik lezingen en debatten. Dit was hoe ik zelf meer over de klimaatproblematiek bijleerde. Dat was voor mij heel belangrijk, al die inzichten! Mijn honger om meer te helpen was natuurlijk nog niet gestild en dat heb ik ook aangegeven. Nu werk ik aan klimaatfinanciering- en beleid. Ik ben in dit team terecht gekomen omdat ze zich op gemeenschappen richten en uiteindelijk was dat wat ik ook deed als student.

Mijn job is dus het resultaat van een leer- en groeiproces. Ik ben gaandeweg gaan zien waar ik kon helpen. Daarbij moet je zelf je vaardigheden kunnen inschatten: heb je eerder technische kennis? Ben je beter in het omgaan met mensen? Of ben je goed in het bepalen van nieuwe strategieën?

Ook hebben we veel geluk in de Filipijnen. ICSC heeft een team dat niet zo heel oud is (jong zelfs), maar wel al op grote schaal werkt. Zo proberen we bijvoorbeeld overheden te inspireren en zij aanvaarden ook onze suggesties. Het is leuk dat ze onze rol in het klimaatdebat accepteren en onze leeftijd niet afdoet aan onze geloofwaardigheid. Ze erkennen juist dat jongeren veranderingen willen doorvoeren omdat wij hier in de toekomst beïnvloed door zullen worden.

Wat maakt je job zo boeiend?

Het werk is best technisch van aard omdat de klimaatproblematiek gewoon een technische aangelegenheid is. Het draait om onderwerpen uit de wetenschappen, energie enz. Je moet ook allerlei juridische documenten en papieren

doorlopen. Maar wat spannend is, is dat je met veel verschillende partners samenwerkt. Je wil communiceren met beleidsmakers die je plan kunnen implementeren, maar ook met bijvoorbeeld de vissers die daadwerkelijk de problemen ervaren. Je moet dus met iedereen relaties kunnen opbouwen.

Waarom vinden we in België die connectie met elkaar en de overheid niet, denk je? Zijn we te bevoorrecht om het probleem te kunnen negeren?

Verskillende groepen spreken verschillende talen. Een kunstenaar gebruikt andere begrippen dan een wetenschapper. Een overheid kijkt dus ook anders naar het klimaatprobleem dan iemand die zijn gezin moet onderhouden. Je moet onderling begrip tussen de verschillende actoren creëren om de situatie te erkennen. Daarvoor werken

“Wie weet er uiteindelijk echt wat het betekent om onder 1,5°C te blijven?”

we bij ICSC samen met niet-technische teams. Zo hebben we bijvoorbeeld laatst een boek gepubliceerd waarin we het probleem aan de kaart willen brengen. Na tyfoon Haiyan stuurden we foto's op pad in de getroffen gebieden. De foto's die hieruit voort kwamen, gaven we aan schrijvers die geen technische achtergrond hebben en dus zelf geen inzicht hebben in al die cijfers die wetenschappers ons aanreiken. Wie weet er uiteindelijk echt wat het betekent om onder 1,5°C te blijven? Dat is ook maar een getal. We gaven deze mensen een lijst mee van woorden en begrippen (zoals 1,5°C) die ze niet mochten gebruiken in hun teksten. Het resultaat is 'Agam' wat zoiets als 'onzeker' betekent. Het is gericht op mensen die zich niet per sé bezighouden met het milieu of het klimaat, maar er wel gevolgen van (zullen) ondervinden. Het is een boek vol korte teksten, gedichten en verhalen. Het is niet technisch, maar laat wel zien hoe

INSTITUTE FOR
CLIMATE AND
SUSTAINABLE
CITIES

mensen nu al beïnvloed worden door de klimaatverandering. Er was iemand die een verhaal schreef vanuit het perspectief van een hond. Deze hond voelde al veel eerder dan de mens dat er iets mis was en wou zijn baasje waarschuwen en redden. Als we mensen iets willen laten ondernemen, moeten we hen aanspreken met het hart en niet met het hoofd.

Hoe ga je om met een inactieve overheid?

In de Filipijnen worden we nu al geconfronteerd met de klimaatverandering. We zijn minder bevoorrecht om de hele situatie aan ons voorbij te laten gaan. Als er een tyfoon (zoals Haiyan in 2013) op komst is, kunnen er mensen doodgaan. We kunnen niet anders dan reageren. Toch blijft dit moeilijk. Hoe overtuig je de overheid om acties te ondernemen die slechts binnen 30 jaar resultaat zullen opleveren, terwijl er mensen zijn die zich op dit moment geen lunch kunnen veroorloven? Adaptatie houdt een risico in. Het kan zijn dat je nooit iets van je eigen acties zal voelen. Maar dit mag niets te maken hebben met het ondernemen van actie! Uiteindelijk willen we dat overheden het probleem erkennen. Als ze dit doen, zal dit ook doorsijpelen naar de mensen in de straat (het zogenaamde trickle down effect). We proberen aan te tonen dat we allemaal getroffen zijn zonder de boodschap te geven dat dit het einde van de wereld is. Het is louter een extra taakje dat aan de agenda moet worden toegevoegd, maar het is ook niet meer dan dat. Verander de planning van je werk, verander je beleid. Werk samen met het milieu en niet tegen het milieu. Werk met hernieuwbare energie en niet met fossiele brandstoffen. Om dit werk te doen moet je positief blijven.

Ben je een changemaker?

Iedereen wil wel iets veranderen in de wereld en zijn steentje bijdragen. Dat is uiteindelijk ook het doel van mijn werk. Het is leuk dat andere mensen me hier uitnodigen om te komen praten over mijn werk en me dus identificeren als changemaker. Dat geeft een goed gevoel. Al weet ik natuurlijk ook niet alles.

Welke rol zou JNM volgens jou moeten innemen in het klimaatdebat?

Ik ben eerst en vooral al onder de indruk dat er zoiets bestaat als een jongerenorganisatie met rond de 3000 leden. Dat hebben we in de Filipijnen niet, en al helemaal niet op die schaal. Het feit dat jullie bezig zijn met natuur en milieu maakt het natuurlijk alleen maar beter!

Met ICSC proberen we echt in het veld te werken en proberen we alle partijen te begrijpen. Ook België zal in de toekomst niet gespaard worden van de impact van het klimaat. Als het niet rechtstreeks is, zal het onrechtstreeks zijn door een hoog aantal klimaatvluchtelingen. Consequent gaat het dus slechter en slechter met de wereld. Als

“De kleine dingen die je doet, hebben misschien geen invloed op de overheden, maar dat weet je eigenlijk niet.”

jeugd is het belangrijk om te leren. Je moet de goede informatie vinden en deze opnieuw verspreiden. Je moet hierbij niet steeds naar de hele wereld kijken. Die is veel te groot! Kijk liever eens wat de effecten van klimaatverandering (zullen) zijn in jouw omgeving. Wat zullen de veranderingen zijn die België moet gaan doorvoeren? Of wat betekent de opwarming van de aarde juist voor een specifiek ander land zoals de Filipijnen?

Betrek ook andere groepen die al dan niet met deze problemen bezig zijn. Je moet daarom nog geen gigantische organisatie of 11.11.11 worden, maar ontdek wat je moet weten. Kijk naar wat je specifieke vaardigheden zijn en communiceer deze met anderen. De kleine dingen die je doet, hebben misschien geen invloed op de overheden, maar dat weet je eigenlijk niet. Misschien hebben ze dat juist wel. Of misschien inspireren ze wel één iemand anders en die kan jouw boodschap dan weer verder dragen.

Wat geeft jouw de kracht om te blijven doorgaan?

Wat we nu doen zal waarschijnlijk slechts een minimale invloed hebben op ons, maar zal wel belangrijk zijn voor de volgende generaties. Het is dus belangrijk om een emotionele band te houden met je werk. Het is niet gewoon klimaatverandering, maar een klimaatcrisis. We

moeten ons dan ook gedragen als in een crisis. Dat wil zeggen dat iedereen zich moet inzetten, niet enkel jongeren. Langs de andere kant wil dit niet zeggen dat je voortdurend globaal moet denken. Door kleine dingen te doen en bijvoorbeeld toegang tot water te verzekeren voor een bepaalde gemeenschap, veranderen concrete dingen in het leven van mensen. ICSC wordt op dit moment steeds internationaler, maar het is belangrijk om niet te vergeten voor wie we het doen. We starten met kleine acties en wachten tot ze groeien. Als je een hart hebt voor de mensen voor wie je het doet, is dit makkelijker om door te gaan. Je weet hoe erg het kan worden en je weet dat je eigenlijk ook een deadline hebt. Ook al is die ver in de toekomst. Ik weet niet wat ik zal doen na die deadline. Dat zie ik dan wel weer. Voorlopig blijf ik doorgaan!

POLITIEKE SPELLETJES

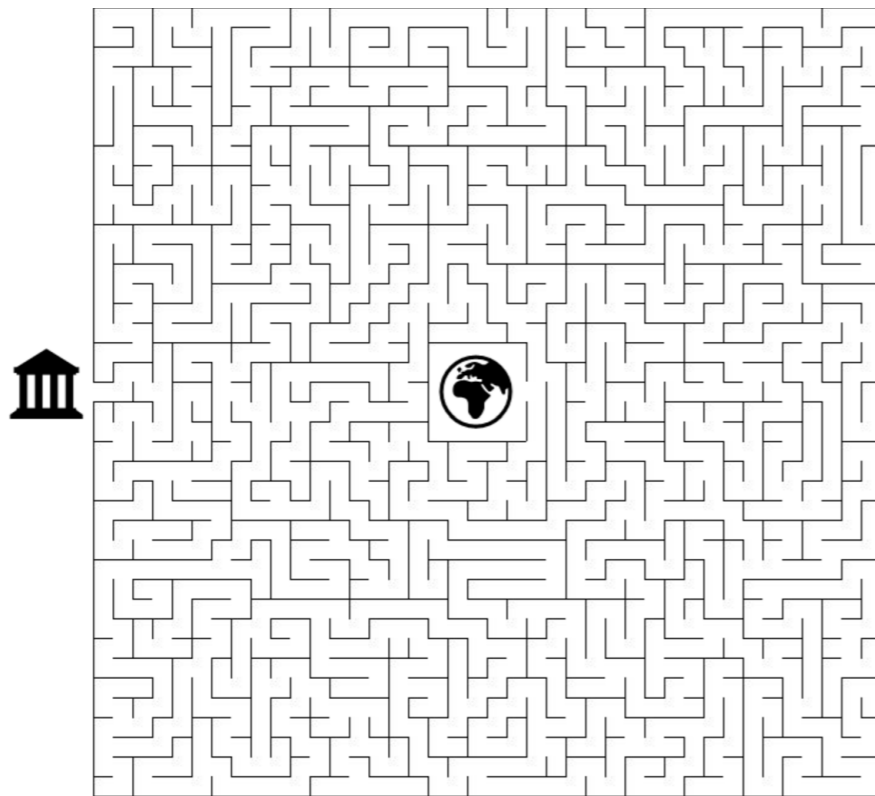
DOOR Lara Dumortier

De politiek loopt nog maar eens vast in ons land. Er wordt lang genoeg onnozel gedaan tot wij het gewoon worden. Een redelijk klimaatbeleid hebben we voorlopig nog niet gekregen, daar is zelfs nooit over gediscussieerd. Politici beweren in te staan voor de stem van de gewone man in de straat, maar de noodoproep van de duizenden jongeren (en ouderen) die door die straten lopen, is blijkbaar toch niet luid genoeg. Is het klimaat niet dringend genoeg? Hoe dringend moet het dan zijn?

Misschien moeten we ons er dan maar bij neerleggen? De eigenlijke verkiezingsbeloftes zijn uiteindelijk ook nooit waargemaakt. Ze moeten nog enkele beloftes overhouden voor de volgende verkiezingen, zeker? En wij kunnen er toch niet veel aan doen. Neen! In de JNM strijden we verder voor het milieu, het klimaat en de schoonheid van de natuur. Normaal doen we dit los van de politiek, maar voor deze ene keer maken we een uitzondering en doen we gewoon mee aan de politieke spelletjes!

KLIMAATBELEID-LABYRINT

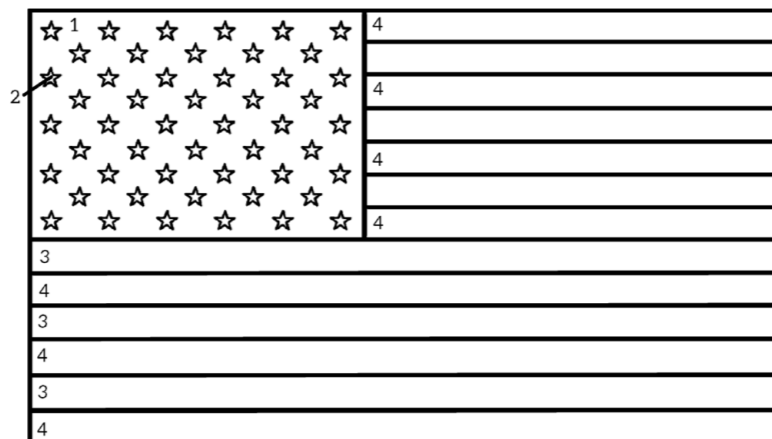
Toen Anuna en Kyra in navolging van Greta de straat op trokken met de vraag naar 'climate justice', reageerde de politiek sluw door gewoon niet te reageren. Politici kijken er voorlopig nog steeds niet naar om, maar wij zullen hen dwingen! Als ze zelf geen zin hebben om tot een deftig klimaatbeleid te komen, zullen wij hen er wel heen leiden. Help jij de overheid hierbij?

KLEURPLAAT

Laatst startte een vrij cruciale partij uit het Klimaatakkoord van Parijs de procedure om uit het verdrag te stappen. De andere 186 partijen zullen op hun eentje verder moeten gaan in het nemen van minimale maatregelen die bijna niets voorstellen ten opzichte van het probleem. Om de voormalige verdragspartij toch te danken voor de moeite, kleuren wij hier haar nationale trots in de juiste kleur.

- 1: Er is geen vuiltje aan de blauwe lucht
- 2: De feiten staan nochtans zwart op wit geschreven
- 3: Trump wil onze prins op het witte paard zijn
- 4: Maar het Amerikaanse klimaatbeleid is er een om rood van te worden

VUL HET GEZEGDE AAN

Uiteindelijk zal de verandering toch van ons moeten komen. We moeten politici tonen dat het anders kan, dat we anders willen en dat we daarvoor vechten. Wachten op een klimaatbeleid? Dat doen we niet meer, want ...

De oplossing vind je op pag. 46

VERWARRENDE WOORDENZOEKER

Verwarring zaaien in debatten, laat dat toevallig een van de specialiteiten van politici zijn. Maar wist je dat dit eigenlijk niet eens zo moeilijk is? Wij deden ook een poging en dit is het resultaat.

De wafelijzerpolitiek is het gevolg van het amendement op de staatshervorming die van België een communautaire fractie maakte. Hierbij was er een progressie in de inflatie van het overheidsbeslag en moest men een indexsprong initiëren om de spilindex van het confederalisme tegen te gaan. Gelukkig kwam de oppositie op de proppen met een decreet tot invoering van de kaaimantaks. Deze zorgde voor een coalitie van de verschillende kabinetten om het allemaal integraal op de transmigrant te steken.

HERKEN DE POLITICUS

Politici zijn vaag. De ene al wat meer dan de andere. Wegens matig klimaatbeleid, blijft men in de Euglena ook liever anoniem uit angst voor degelijk onderbouwde kritiek. Kan jij toch herkennen om welke vage politici het hier gaat?

De oplossing vind je op pag. 46

VERSLEUTELINGSTABEL

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
2				5				1					
O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z		
24						8							

VERSLEUTELDE ZIN

		E				I			I	E				
	16	5	21			1	18		6	1	5	21		
		O	O			E	I	E				A		
12	24	24	26			6	1	5	21	18		11	2	21
		E				I	E				E			
	11	5	20	1	5	4				5	6			
		E				E	I				U	I		21
	20	5	4			5	1	11			8	1		
		E				E								E
	11	5	9	5	4	17	11	5						

B	A	F	G	Y	L	C	D	N	Y	D	C	N	H	L	Y	Y	E
L	Q	C	B	T	O	F	S	X	W	J	G	R	R	D	F	H	Q
W	A	F	E	L	I	J	Z	E	R	P	O	L	I	T	I	E	K
D	U	M	O	L	B	C	O	M	M	U	N	A	U	T	A	I	R
E	B	G	A	L	S	E	B	S	D	I	E	H	R	E	V	O	C
C	D	D	G	S	K	A	T	N	A	M	I	A	A	K	J	H	M
R	S	J	J	C	Q	L	G	T	E	N	I	B	A	K	X	R	M
E	W	O	W	N	X	E	D	N	I	L	I	P	S	P	J	P	S
E	E	J	M	S	B	E	I	S	S	E	R	G	O	R	P	V	T
T	I	W	T	R	A	N	S	I	T	M	I	G	R	A	N	T	V
Q	T	E	Q	T	N	G	N	O	R	P	S	X	E	D	N	I	L
H	C	P	E	I	T	I	S	O	P	P	O	B	H	Y	D	Y	U
F	A	I	G	I	N	F	L	A	T	I	E	Q	W	Q	I	C	P
Y	R	S	E	M	S	I	L	A	R	E	D	E	F	N	O	C	E
V	F	S	T	A	A	T	S	H	E	R	V	O	R	M	I	N	G
R	O	C	O	A	L	I	T	I	E	R	D	E	H	E	G	K	T
U	T	N	T	N	E	M	E	D	N	E	M	A	F	O	W	C	X
Q	M	E	Q	E	A	S	L	T	I	N	Q	R	H	I	P	V	E

MIJN GEDACHT: OVER SERIEUZE ZAKEN

door Anton Vandevoorde

Een goede vriendin vroeg mij onlangs of het niet moeilijk is, zo altijd het zonnetje zijn. Ik stond perplex van die vraag. Niet omdat ze leidde naar een diep introspectief pad dat ik nog nooit eerder had bewandeld, maar omdat het mij choqueerde dat deze dierbare vriendin, een actieve en slimme JNM'ster en zelf immer een zonnetje, de labiele toestand van het JNMtiaanse geluk nog niet had gevat.

JNM'ers zijn altijd goed geluimd, ze komen lachend toe, knuffelen en zoenen, en dansen als een duracelkonijn. Dat is leuk, dat is wat van de JNM al jaren lang een thuis voor mij maakt, maar uiteindelijk is dat toch ook maar een coping-mechanisme van een hoopje suïcidale hoogbegaafden. Jongeren die beseffen dat het leven volstrekt nutteloos is en nog niet gesocialiseerd zijn tot dertigers. Daarbovenop komt dat het ontbreken van materiële dreiging deze gegoede jongeren volledig overlaat aan de gevaarlijke mentale speeltuin. De JNM zit vol met boven-intelligente jongeren. Dat dit samenhangt met een snellere ontstemming over onrecht is al meermaals aangetoond. Dus focussen JNM'ers tegen beter weten in hun energie op het verbeteren van de wereld en maatschappij (waar de JNM een proxy voor vormt). Door zonnetjes te zijn, verdringen ze de misère van het mentale mijnenveld en krijgen ze een welverdiende pauze in de ondraaglijke nutteloosheid van het bestaan.

Wie vragen heeft rond zelfdoding, kan terecht op het gratis nummer 1813 van de zelfmoordlijn of op www.zelfmoord1813.be, maar heb ook geen vrees om erover te spreken met vrienden en kennissen.

(De auteur voelt dat hier ook conclusies te trekken vallen over wat rechts de "linkse zelfkastijding noemt," maar laat dergelijke overpeinzingen aan de lezer zelf over. Desalniettemin heb ik het idee toch al subtiel kunnen poneren.)

Begrijp mij niet verkeerd. Deze beschrijving van het copingproces klinkt cru, maar dit is mijns inziens ook de beste optie zolang je de originele drijfveer niet ontkent. Met een beetje geluk kun je na een paar jaar de nutteloosheid accepteren en er zingeving uit putten. We moeten namelijk het nut van het nutteloze erkennen en koesteren, want het is het enige wat we hebben.

Na deze acceptatie zal het mogelijk zijn om het bovenste fake laagje van de JNM-forie te schrapen en over te blijven met een diep zorgende en positieve omgeving. De bende knuffelende mensen kan een vuur worden om je aan op te warmen als het wat moeilijker gaat en is een oplaadpaal met energie in de strijd voor een eerlijkere wereld. Maar het is licht paradoxaal. Enkel als we onszelf accepteren als precaire hoogbegaafden op de rand van de afgrond, die in zonnetjes veranderen om niet te vallen, is het mogelijk om weg te lopen van de klif. Op dat moment verliezen we gedeeltelijk de labiliteit die we net erkenden. Op welke afstand we ons ook van de klif bevinden, op elke positie helpt de JNM-omgeving ons om van hem weg te blijven - dat wil zeggen, zolang we ons niet door de zon laten verblinden. Dit is geen essay voor minder gelach of voor een diepere conversatie na een kortstondige "hoe gaat ie?" Het is wel een oproep voor een realistische kijk naar de mensen rondom je. Die altijd goedlachse en euforische vrienden. Net als jij hebben ze hun mindere momenten - soms zonder enige reden - als gevolg van een onvermijdbare stap op de mentale speelplaats. Wees niet bang om erover te spreken.

NOG MEER LEUKS

GEEF DIE VOGELS IN JE TUIN OOK WAT!

door Oliver Mechthold

31 oktober. Als je dit leest, is die dag al lang voorbij, maar het is toch een belangrijke dag. 31 oktober is door Vogelbescherming Vlaanderen uitgeroepen tot de nationale startdag om vogels te voeren in je tuin. Vinken, koolmezen en tal van andere vogels bezoeken in die periode maar al te graag je tuin om hun vetreserves aan te vullen. Voederen kan dus zeker geen kwaad. Enkele tips en wat je zeker in je achterhoofd moet houden.

Vanaf november beginnen de temperaturen te dalen en zijn natuurlijke voedselbronnen minder beschikbaar. Daarbovenop is een sterke winterpiek eind november zeker niet ondenkbaar. Door op tijd te starten met voederen, herinneren vogels zich jouw tuin, waardoor ze snel de weg terugvinden.

Het is ook best om iedere ochtend de vogels te voederen: vul de voedersilo bij, gooi wat zonnebloempitten op de grond en hang eventueel wat extra vetbollen op als ze bijna op zijn. Vogels verbruiken 's nachts immers veel vet, ze zetten dit om in warmte om de koude nacht door te komen. In de ochtend voederen is dus ideaal.

ETEN, FOOOOOD!

Vogels eten natuurlijk niet alles. Best voorzie je een gevarieerd aanbod aan eten, zodat alle vogels iets lekkers vinden in je tuin. Mezen, boomklevers en vinkachtigen zijn fan van zonnebloempitten, terwijl duiven zich gek kunnen eten in maïs en gerst.

Naast vogels voederen in de winter kan je ook heel wat natuurlijke vormen van eten aanbieden. Zo kan je de zonnebloemen gewoon laten staan en in de winter op de voederplank leggen. Een wild hoekje in je tuin waar je haver, gerst of tarwe inzaait - en uiteraard niet maait - is ook een paradijs voor vogels in de winter. Struiken die bessen leveren, kunnen natuurlijk ook. Een combinatie van sleedoorn, meidoorn en Gelderse roos zou het beste zijn.

“Naast vogels voederen in de winter kan je ook heel wat natuurlijke vormen van eten aanbieden.”

Dat eten moet je ook aanbieden. En iedere vogel heeft daarvoor natuurlijk ook z'n eigen voorkeuren. Mezen kunnen best wat acrobatisch zijn en hangen dus wel graag aan een vetbol, terwijl vinken veel liever zaden en noten van de grond verorberen. Probeer dus wat te combineren in je tuin tussen voederplanken, voedersilo's, vetbollen... het zorgt voor meer variatie en dus meer vogels.

VOORAL DE DON'TS

Ook vogels kunnen ziek worden door iets verkeerd te eten. Bepaald voedsel kan je dus best niet op je voederplank voorschotelen aan de vogels. Het een is ook al wat gevaarlijker dan het ander.

Zo geef je best niks van margarine, boter of olie. Ook gezouten voedselresten zijn niet gezond voor vogels. Kaaskorstjes met plastic randjes zijn logischerwijs ook niet echt gezond. Geef zeker ook geen brood, het stilt serieus de honger bij vogels maar eigenlijk hebben ze amper voedingsstoffen ingenomen. Wit brood kan zelfs schadelijk zijn, het kan darmproblemen veroorzaken.

Nog een belangrijk gegeven, de netjes rond vetbollen kunnen enorm veel schade toebrengen aan vogels. Ze kunnen verstrikt raken in het netje met wonden tot gevolg. Hang de vetbollen los op in de boom, gebruik een vetbollenhouder of leg de vetbol gewoon los op de grond.

Eten of restjes uit de keuken kan je ook aan de vogels in je tuin geven tijdens

de winter. Gedroogde rozijnen, ongepelde okkernoten en doorgesneden appels en peren zijn de beste voorbeelden.

EEN GEZONDE VOEDERTAFEL

Op een voederplaats kunnen veel vogels langskomen, het is een ideale plaats om ziekten door te geven. Trichomonas gallinae is een bekende parasiet die via voedertafels kan worden overgedragen. Deze parasiet is onschadelijk voor de mens.

Enkele tips voor een hygiënische voedertafel:

- Voer in kleine hoeveelheden: beter één keer in de ochtend en één keer in de namiddag dan één keer een grote hoeveelheid. Het zorgt ervoor dat voedsel niet slecht kan worden op de voederplank.
- Strooi het eten op de grond om de paar dagen op een andere plaats.
- Reinig op regelmatige basis de voedertafel met een schuurborstel en heet water.

STOP ERMEE!

Vogels voeren tijdens het broedseizoen? Ja of nee? Onderzoeken spreken elkaar tegen, een éénduidig antwoord is er dus niet. We raden aan om op 31 maart te stoppen met vogels te voeren. Er zijn nadelen aan verbonden voor jonge vogels om niet-natuurlijk voedsel toegediend te krijgen. Anderzijds zijn vogels wel slim genoeg om hun eigen jongen te voorzien van natuurlijk voedsel, insecten. Toch wordt er aangeraden, vanuit Vogelbescherming Vlaanderen, om vanaf april vogels in je tuin niet meer te voederen.

Vogelzaad

©Andy Carter

JNM IN DE JAREN '90

DOOR Kristiaan Proesmans
FOTO'S JNM databank

DOOR Jorn Van de Velde

De Jaren '90 werden gekenmerkt door verschillende hoogtepunten (denk pokemon, flippo's, Samson, Pearl Jam, Christoff...) maar ook verschillende dieptepunten (Digimon, bejaarden die flippo's eten, Nickelback...). Gedurende deze periode stond ook de JNM niet stil. Trek je mooiste leren jas en meest breed uitlopende spijkerbroek aan, dan gaan we een goede 20 jaar terug in de tijd.

DE INIËTIE VAN DE INITIELE INI-WERKING

Gedurende de tienerjaren van de JNM was het betrekken van 12- tot 15-jarigen niet geheel vanzelfsprekend. Zo verwachtten de ex-BJN'ers traditiegetrouw dat de op leeftijd gekomen piepers zich aanpasten aan de gewone JNM leden. Dat zorgde dat een deel van deze jongeren zich plots niet meer thuis voelde in de JNM. Reden genoeg om na te denken over de oprichting van een initiatiewerking. Deze werking moest de 12-jarige piepers voorbereiden, of initiëren, op kampen met de oudere

“Dat zorgde dat een deel van deze jongeren zich plots niet meer thuis voelde in de JNM.

jeugdbonders en kennis laten maken met de verschillende milieuproblematieken en determinatietechnieken.

De initiatiewerking sloeg vrij snel aan in verschillende lokale afdelingen. Op nationaal vlak kwam het echter veel minder vlug van grond. Dit had te maken met de verschillende visies op de initiatiewerking. Moet het open zijn of gesloten? Is het verplicht of optioneel? Van welke leeftijd tot welke leeftijd? Pas in 1996 begon de werking nationaal echt vorm te krijgen. Er werden dat jaar twee initiatiekampen gehouden voor nieuwkomers en JNM-leden van 12 tot 14 jaar. Bovendien werd er ook een nationale initiatiedag georganiseerd, met als doel de leden warm te maken voor natuurstudie. Er bleef echter veel discussie rond hoe deze initiatiewerking eruit moest zien. Dit bleef duren tot er in 1999 een motie werd gestemd die een nieuwe groep binnen de JNM introduceerde van 12 tot 14 jaar.

EEN JEUGDIGERE JNM

De opstart van de ini-werking was een van de tekenen dat JNM in plaats van een natuurstudiebeweging voor jongeren, steeds meer een jeugdbeweging voor jongeren met interesse in natuurstudie aan het worden was. Er is die dagen veel discussie over gevoerd, en soms, aan een toog hier of daar, praat men nog over de teloorgang van JNM. Feit blijft dat de omkadering nodig was en beter moest worden. Want al die piepers en ini's hadden goede animatoren nodig, die

“Om goede animatoren te krijgen, organiseerde JNM in 1994 de eerste animator-cursus

Soortentickers

niet per se in JNM rondliepen of niet alle JNM-kennis hadden. Om goede JNM-animatoren te krijgen, organiseerde JNM in 1994 de eerste animatorcursus. Dit zorgde voor een heel nieuwe dynamiek in JNM en veel meer enthousiasme voor de piepwerking, die doorheen de jaren '90 sterk groeide, in alle afdelingen voet aan de grond kreeg en leidde tot de oprichting van een piepwerkgroep

PROFESSIONALISERING

Dit alles werd ondersteund door een veranderend en groeiend personeelsbestand. Waar in de jaren '80 nog gebruik gemaakt werd van gedetacheerde leerkrachten en gewetensbezwaarden, was vooral dat laatste in de jaren '90, na de afschaffing van de dienstplicht, niet meer mogelijk. Heel wat vage statuten zijn uitgetoetst om toch zo goedkoop mogelijk personeel aan te werven, maar dit bleek uiteindelijk niet helemaal te slagen... Zo eindigde JNM de jaren '90 met de eerste 'echte' personeelsleden, waaronder een pedagogisch personeelslid. Waar de PÉPÉ nu gekend is als de voorzitter van de praktische ploeg, was dit toen een personeelslid met een heel andere invulling!

Dit zorgde er ook voor dat beslist moest worden over personeelsbeleid: hoewel er al langer een Raad van Bestuur was, werd die pas vanaf de helft van de jaren '90 deftig ingevuld, met als doel het personeel op te volgen. Sindsdien is de rol van dit orgaan al heel wat gegroeid, maar vergeet niet: de Algemene Vergadering blijft het belangrijkste!

Op die manier eindigden de jaren '90 voor JNM, en werden verschillende deuren opengezet die in de vroegere jaren van de 21e eeuw zouden leiden tot veel veranderingen binnen JNM, naar verdere professionalisering, verdere jeugdbeweging, maar nog steeds veel plezier!

DIVERSITEITSDAG

EEN TERUGBLIK OP DE SUCCESVOLLE 1STE EDITIE

DOOR Emma De Backer

Een 20tal JNM'ers troepten 19 oktober samen in de Casa Rosa in het hartje van Gent. Wie spendeert daar nu een hele zaterdag als je ook lekker lui in je zetel had kunnen liggen? Er was bovendien de avond daarvoor naar het schijnt nogal een zot feestje (heb ik van horen zeggen hé), maar zelfs dat hield de meesten niet tegen om tegen het prille middaguur af te zakken naar de diversiteitsdag. En terecht, er stonden nogal knallers van sprekers op het programma! Het concept was simpel: kom, luister, en laat je inspireren.

HET IDEE

De diversiteitswerkgroep is ondertussen al een tijdje bezig binnen JNM-nationaal rond het thema diversiteit. Zo hebben de ploegen uit het hoofdbestuur al wat samenwerkingen met andere organisaties achter de rug. De MWG (Milieuwerkgroep) werkte 2 jaar geleden samen met JES Antwerpen, een organisatie die activiteiten doet met stadsjongeren en vooral jongeren met een buitenlandse afkomst bereikt. De BWG (Beheerwerk-

groep) wou vorig jaar beheerwerken doen met jongeren van de Werkgroep Vluchtelingen Gent. Het regende, dus ze hebben dan maar gezaalvoetbald, maar naar 't schijnt was het ook vree plezant! En zo zijn er nog wel voorbeelden. Maar we wouden het vanuit de diversiteitswerkgroep dit jaar breder trekken. We hoorden van heel wat afdelingen dat zij wel graag aan de slag wouden gaan met diversiteit, maar niet precies wisten hoe. De logische eerste stap leek ons dus: breng die mensen allemaal eens samen op een dag die draait rond het thema diversiteit!

DE DAG

En voilà, de eerste diversiteitsdag was een feit. Vier sprekers kwamen vertellen over hun ervaringen en hoe zij binnen hun werking omgaan met diversiteit. Zo waren er de Chiro, FOS Open Scouting, JES Gent en Zonnebloem. Die laatste is een Gentse organisatie die inclusiekampen organiseert voor jongeren met én zonder beperking. Verrassend genoeg waren er veel overeenkomsten tussen Chiro, FOS Open Scouting en JNM. Behalve dan dat de Chiro zodanig groot is dat hun diversiteitswerking bijna even groot is als ons hele hoofdbestuur. Maar los van de schaal, als je ziet hoeveel gelijkenissen er zijn, geeft je dat wel een boost dat je goed bezig bent. Een pluim voor onszelf dus! Want ook zij zetten in op samenwerkingen met andere organisaties, proberen hun eigen drempels te verlagen en werken aan een diversiteits-

beleid op langere termijn. Het is hartverwarmend om te zien dat we niet als enige jeugdbeweging daarmee bezig zijn, en dat ook anderen het belang zien van aan de slag te gaan met diverse doelgroepen. JES Gent en Zonnebloem hadden dan weer een andere insteek. Zij hebben geen diversiteitswerking, zij zijn gewoon divers. Hun gepassioneerde en enthousiaste verhalen over hun organisatie en hoe zij omgaan met die jongeren die zij bereiken inspireerden velen onder ons. Ik hoorde alvast van een paar JNM'ers dat zij een samenwerking wel zien zitten! To be continued...

HET VERVOLG

En nu? De diversiteitsdag diende vooral om te inspireren, te prikkelen en te motiveren. Wie nu graag zelf de handen uit de mouwen wil steken, kan zich inschrijven voor het vormings-traject diversiteit (trouwens ook ideaal voor wie de diversiteitsdag miste en daar zotveel spijt van heeft). Dat zijn drie avonden verspreid over het hele jaar waar we meer focussen op één bepaalde doelgroep, en dit jaar is dat kansarme jongeren. Het traject wordt begeleid door Uit de Marge, een organisatie die al heel wat ervaring heeft met deze doelgroep. Tijdens het traject gaan we ook op bezoek bij Betonne Jeugd, een community voor kansarme jongeren. We koken en eten samen met hen en leren elkaar zo beter kennen. Het traject eindigt met een concreet stappenplan dat je mee kan nemen naar je afdeling. De eerste avond vindt plaats op 20 november in Gent. De andere avonden zijn in Brussel en Antwerpen, zo verlagen we de drempel voor JNM'ers die uit alle hoeken van Vlaanderen komen!

Voel je het al? De nieuwsgierigheid? De interesse? De kriebels? De weet-ik-veel-wat-maar-je-bent-wel-op-een-maier-geboeid? Ideaal, schrijf je dan maar snel in via de website!

©Emma De Backer

INSECT!?

EUHM WAT IS INSECT?

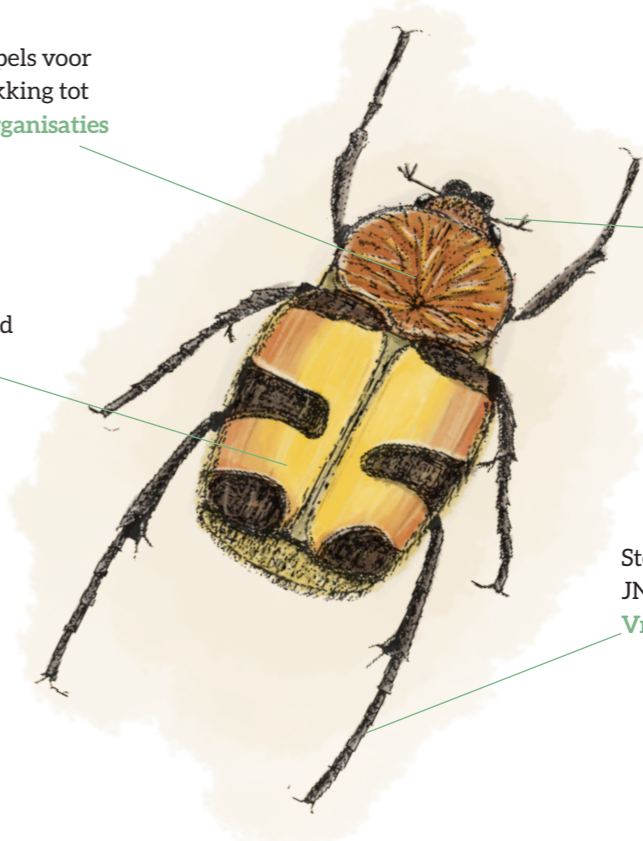
nationalius secretatus - (internationaal secretaris) 'Ewout Devos': de verantwoordelijke en contactpersoon voor internationale contacten en activiteiten.

DOOR Ewout Devos

Fluffy pels voor aantrekking tot Buurorganisaties

Kleurrijk schild toont lid YEE

Gevoelige voelsprietten om elk Buitenlands kamp te helpen

Sterke Poten om JNM'ers te helpen in Vrijwilligerswerk

BUURORGANISATIES

Met onze burens zoals Jeunes et Nature en de Nederlandse Jeugdbond voor Natuur hebben we jaarlijks een aantal combi-activiteiten en zelfs kampen! Hiervoor is de INsect altijd op zoek naar KC, dus als je interesse hebt, geef een seintje!

OP KAMP IN HET BUITENLAND

Wil jij voor nationaal of je afdeling een buitenlands kamp organiseren, heb je inspiratie nodig, of wil je weten of er al JNM'ers geweest zijn? Wees niet bang, de INsect is er om te helpen!

YEE

JNM is lid van Youth and Environment Europe (YEE), een Europees platform voor jeugdorganisaties zoals jnm. YEE organiseert verschillende internationale projecten en activiteiten!

VRIJWILLIGERSWERK

Als jongere zijn er veel mogelijkheden om internationale ervaring op te doen, vaak met subsidies! Bijvoorbeeld via het Erasmus+ programma. Een voorbeeld hiervan is het European Solidarity Corps, waarbij JNM als zend-organisatie kan optreden.

Lijkt dit alles je iets? Wil jij buiten de grenzen treden, alleen of in groep? Contacteer de INsect, ik bijt niet, beloofd ;)

*insect@jnm.be - Ewout De Vos
www.jnm.be/bestuur/
jnm-als-organisatie/jnm-internationaal*

Join ook de FB groep: JNM'ers go international

FOTO'S EN PRIVACY

door Bavo Josephy

Misschien zag je het ergens passeren: in de loop van oktober kwam een reportage van het programma Pano online over kindermisbruik op het internet. De reportage belichtte onder andere hoe foto's van kinderen en jongeren van Belgische sport -en jeugdverenigingen terug te vinden zijn op sites die veelvuldig worden bezocht door pedofielen. Dit gebeurt doordat verenigingen deze foto's op openbare platformen plaatsen, zoals Facebook, Flickr of Instagram. Mensen met minder goede intenties geraken op deze manier zeer gemakkelijk aan beeldmateriaal

Het spreekt voor zich dat we willen vermijden dat foto's van JNM'ers even breed verspreid kunnen geraken. We al maatregelen om jullie privacy te waarborgen. Maar dat waarborgen van privacy, dat kunnen we niet zonder jullie.

Hier staan een hoop tips zodat jij er mee voor kan zorgen dat de privacy van andere JNM'ers gewaarborgd blijft. Deze tips zijn gebaseerd op de *General data protection regulations*, of 'GDPR' in het kort. De GDPR is een verzameling van Europese privacyregels -en wetten die opleggen hoe je omgaat met persoonsgegevens, en dus ook beeldmateriaal.

TOESTEMMING

Een eerste stap in het verspreiden van beeldmateriaal is toestemming. Mag je wel foto's nemen? En mag je die wel verspreiden? Op deze eerste vraag kan ik je al direct een antwoord geven: ja. Op JNM-activiteiten mag je foto's nemen

van JNM'ers. Wanneer je je inschrijft op een activiteit, staat namelijk te lezen:

! Belangrijk: Tijdens JNM-activiteiten kunnen foto's getrokken worden die gepubliceerd worden op de JNM-website.

De foto's die je trok op activiteit, mag je ook direct verspreiden via de JNM-site (let hierbij wel op de tips bij 'welke foto's verspreiden en welke niet'). Dit mag omdat bezoekers van de JNM-site enkel foto's kunnen zien wanneer ze ingelogd zijn. Dus enkel JNM'ers en hun ouders kunnen foto's van andere JNM'ers zien.

Wil je een foto via een andere weg verspreiden, dan is dat een ander paar mouwen. Wanneer het over een groepsfoto gaat, of een sfeerbeeld waarbij JNM'ers niet duidelijk herkenbaar zijn, dan is het meestal oké om te verspreiden zonder formele (=schriftelijke) toestemming. Maar wanneer het lid duidelijk herkenbaar is, moet je formele toestemming hebben van het lid en mogelijks ook van de ouders.

“ De foto's die je trok op activiteit, mag je ook direct verspreiden via de JNM-site...

Om te weten aan wie je toestemming moet vragen, kan je deze richtlijn in gedachten nemen: wie 14 jaar of ouder is, mag zelf beslissen of de foto gepubliceerd wordt. Is de JNM'er jonger dan 14, dan vraag je toestemming aan het lid én aan de ouders van het lid. Respecteer steeds de keuze van ouders of leden die liever niet hebben dat hun foto's gepubliceerd worden. Als een JNM'er in eerste instantie toestemming gaf om een foto te verspreiden, maar daar later op terugkomt, verwijder je die foto meteen.

WELKE FOTO'S VERSPREIDEN EN WELKE NIET

Na een activiteit, kamp of weekend heb je waarschijnlijk een hoop toffe foto's die je maar al te graag deelt. Maar welke foto's verspreid je? En welke vooral niet?

Voordat je foto's op het internet (in niet-besloten groepen, bijvoorbeeld sociale media of pintrest), op een poster of in je afdelingstijdschrift plaatst, loop je deze checklist af:

△ De JNM'er komt niet kwetsbaar over. De JNM'er staat bijvoorbeeld niet in zwembroek of badpak op de foto.

△ Indien de JNM'er herkenbaar in beeld komt, heb ik toestemming van die JNM'er om deze foto te verspreiden, en als die jonger is dan 14 jaar, ook van de ouders.

Foto's waar mensen onherkenbaar op staan, mag je natuurlijk ook altijd publiceren zonder hun toestemming te moeten vragen.

△ Ik heb er logisch over nagedacht en zou het zelf niet erg vinden mocht een gelijkaardige foto van mij op deze manier verspreid worden

△ Ik heb geen (volledige) namen van kinderen vermeld in mijn post op sociale media (bijvoorbeeld via taggen), in het artikel in het afdelingstijdschrift, of via een ander publiek kanaal (dit is namelijk ook een persoonsgegeven dat je niet zomaar mag verspreiden).

WAAR FOTO'S VERSPREIDEN?

Natuurlijk wil je dat jouw leden de foto's van activiteit, kamp of weekend gemakkelijk te zien krijgen. Je weet nu een beetje wat je niet mag doen met foto's, maar waar of hoe mag je ze wel delen?

Op de JNM-website staat alles veilig, want sinds kort is het enkel mogelijk om foto's te bekijken wanneer je ingelogd bent. Je mag hier dus vrijwel elke foto delen. Denk ook bij deze foto's logisch na of het lid ermee akkoord zou gaan zo afgebeeld te worden. Vindt een JNM'er dat die foto er niet moet staan, dan kan die de foto rapporteren, en wordt deze foto verwijderd.

Volledige foto-albums van activiteiten op de facebookpagina van een afdeling of

profielpagina van een begeleiding plaatsen, is not done. Wil je toch foto's verspreiden via sociale media, dan kan dit zo: In een gesloten facebookgroep met ouders en leden zo kunnen enkel leden van je afdeling, kamp of activiteit de foto's zien en verspreid je hun beelden niet zomaar zonder hun toestemming op het wereldwijde web.

Je kan enkele sfeerbeelden delen op de facebookpagina van je afdeling met een link naar deze gesloten groep of naar het album op de website.

Dit zorgt er niet enkel voor dat je niet zomaar elke foto deelt met de wereld, maar ook dat je kieskeurig kan zijn en enkel de beste beelden kan selecteren om te delen. Dit komt dus ook je facebook pagina ten goede!

Wil je foto's delen op Instagram (als post of als story), dan gelden dezelfde regels als bij een facebookpagina; niet-gerichte beelden kan je plaatsen zonder toestemming, bij gerichte beelden (dus waar het lid duidelijk herkenbaar is) heb je toestemming nodig.

Bij google drive, one drive... kan je mappen delen met een selecte groep personen (bijvoorbeeld ouders van leden). Ook op deze manier kan je jouw kampfoto's verspreiden zonder dat ze door de hele wereld gezien worden.

Als je je afdelingstijdschrift enkel naar leden van je afdeling stuurt, zijn de meeste foto's die je ook op de JNM-website plaatste wel oké. Voor een foto op de cover vraag je best altijd om toestemming. Verspreid je je tijdschrift breder dan enkel naar leden (bijvoorbeeld ook naar de lokale natuurpuntafdeling, je legt het bij de bakker,...), dan geldt de regel i.v.m. gerichte beelden en toestemming vragen.

Ik moet toegeven; het is allemaal wat flou en niet gemakkelijk. Als je één ding zeker moet meenemen uit dit artikel, dan is het dat je er bij elk kanaal waar je foto's van leden plaatst over moet nadenken wie de foto's te zien kan krijgen en of dit al dan niet oké is.

Zit je met vragen na het lezen van dit artikel? Contacteer me dan op cover@jnm.be!

Wil je meer te weten over wat mag en wat niet, lees dan verder op www.jnm.be/communicatie

©Wouter Sturtewagen

EEN GOEIE OUWE AAVEE ZOALS 35+1 JAAR GELEE

door Iris Van Cleuvenbergen
foto's Ewout Devos

Op 5 oktober genoten we weer van een Algemene Vergadering zoals vanouds, gecombineerd met een jubileefeest van jewelste. De nazofé-AV dient traditioneel om te stemmen over het beleid van de verschillende nationale ploegen, en om daarover ook vragen te stellen. De laatste jaren worden ook veel functies die nog niet op de verkiezings-AV op zomercongres ingevuld geraakten, gestemd op de nazofé-AV. Dit jaar deden we er nog een extra schepje bovenop: we stemden een motie*.

Een motie, op de nazofé-AV? Jazeker - niet helemaal procedureel correct, maar wel de (in onze ogen) meest correcte en transparante oplossing. We vroegen de AV namelijk om goedkeuring om de lidgeldenmotie van deze zomer (verhoging van de standaard lidgelden en invoering van een keuzetarief) te herbespreken

op de Koers-AV, omdat we deze zomer vergaten om het lidgeld van de steunleden aan te passen, waardoor we ons in administratieve moeilijkheden werkten. Een motie dus op een niet-motie-AV om zo toestemming te krijgen om een motie te mogen stemmen op een latere niet-motie-AV. Ahum. Ondanks de regelbuijerij werd er uitzonderlijk toestemming gegeven om hier op de Koers-AV op terug te komen, het zomercongres is namelijk te laat om het nieuwe systeem in werkjaar 2020-2021 van start te laten gaan.

Bovendien werden dus een aantal belangrijke functies officieel ingevuld. Zo werden er succesvol een nieuwe CP-, PP- en VP-voorzitter/RvB-vertegenwoordiger gekozen. Verder kozen we 2 RAC'ers of Regionaal AfdelingsCoördinatoren, een huismeester, een insect of internationaal secretaris, een secretaris voor

zowel de MWG als de JP en een extra bovo (verrassend genoeg mezelf).

Het gros van de AV-tijd werd echter besteed aan de beleidsverdedigingen van de ploegen. Tot ieders blijdschap kregen alle ploegbeleiden een volmondig "ja", al was het voordien puur genieten van de manier waarop de ploegvoorzitters grondig gegrild werden door een eerder kritisch AV-publiek. Een grip uit de verdedigingen en discussies lees je hieronder (met voor elke ploeg de meest interessante vraag uit het publiek), maar wees gewaarschuwd, de goeie ouwe AV-sfeer kan je enkel in real life opsnuiven. Toet toet, (stoom)trein mee door een over-35-en-één-jaar-historische AV!

** Een motie is een voorstel tot verandering in JNM dat moet worden bekrachtigd door de Algemene Vergadering. Dit kan een wijziging zijn aan ons AHR of Algemeen Huishoudelijk Reglement of aan onze Statuten, maar dat hoeft niet - de verandering kan ook eerder een cultuurwijziging zijn.*

DE MWG OF MILIEUWERK GROEP

De MWG-voorzitter spreekt...

De MWG wil dit jaar volop inzetten op acties en daarom organiseren ze een actieweekend, waarop twee van deze acties tot in de puntjes uitgewerkt zullen worden. Verder komen er drie pakketten op maat van afdelingen en blijft de MWG inzetten op soirées boordevol informatieve weetjes en gezelligheid.

Het publiek reageert...

"Ik hoor veel nice plannen bij de MWG, maar is er ook aandacht voor wat er buiten de JNM gebeurt, zoals de klimaatmarsen? Want dat is jammer als we daar niet op inpikken. Zoals protesten of zo."

Dat staat voorlopig nog niet concreet op de agenda, maar dat kan zeker.

Opmerking uit het publiek (projectcoördinator):

Het pijloverleg wil hier zeker wel op inzetten en kijken of het daar niet zijn plaats heeft, is ploegoverstijgend.

DE NWG OF NATUURSTUDIE- WERK GROEP

De NWG-voorzitter spreekt...

De NWG wil er extra, extra, extra hard op inzetten om afdelingen te bereiken dit jaar. Ja, dat wordt vaak gezegd, maar nu echt! Er was een heuse brainstorm over hoe afdelingen en kampen kunnen worden gemobiliseerd om meer aan natuurstudie te doen. Zo zal er deze zomer een kampenbusje rondrijden om langs te komen bij kampen die graag aan natuurstudie willen doen. Daarnaast zullen er nog steeds NWG-activiteiten zijn, maar hierop komen telkens dezelfde mensen af en dus hebben die dit jaar minder prioriteit. Maar wat zou een NWG zijn zonder natuurstudiecongres en Bertram? Daar hoeven we gelukkig geen antwoord op te zoeken, want daar gaan onze meest nerdy/grave (schrapp wat niet past) JNM'ers gewoon lekker mee door.

Het publiek reageert...

"Hoe gaan jullie dat concreet aanpakken met het bezoeken van kampen, die zijn toch over de hele periode gespreid?"

Wachten tot kampen vaststaan, dan KC's contacteren en kijken wie ervoor open staat en dan zo de goede periode kiezen

DE AOP OF AFDELINGSONDERSTEUNINGSPLOEG

De AOP-voorzitter spreekt...

De AOP is best bekend door hun RaC'ers of Regionaal AfdelingsCoördinatoren die met hun regio's samen zitten voor mogelijke combi-activiteiten, hulp bij problemen en ander leuks. We willen graag onze AOP-vergaderingen korter en relevanter maken voor RaC'ers, want die komen vaak van ver. Sommige vergaderingen zullen optioneel zijn en niet verplicht. We gaan veel doen rond kampen, dat staat te lezen in het schriftelijk beleid (bestuurspost.jnm.be). We hebben ook een promoteam of PROT dat afdelingen zal bijstaan bij het voeren van promo.

Het publiek reageert...

"Is er een concreet plan om kiemwerkingen in leven te houden? Kreeklo en Westkust hebben even gedraaid, maar zijn nu dood."

Het is natuurlijk altijd een beetje een gokje met kiemwerkingen, het kan altijd gebeuren dat ze falen. We proberen ze nu beter te laten ondersteunen door reeds bestaande afdelingen.

DE BWG OF BEHEERWERK GROEP

De BWG-voorzitter spreekt...

Ook de BWG wil er dit jaar op inzetten om beheer dichterbij afdelingen en kampen te krijgen. Zo zal een lijst worden aangelegd met gratis kampplaatsen in ruil voor beheer. Ook komt er een educatieve kalender met wat je kan doen qua beheer in welke periode, en zal de BWG zoals gewoonlijk een hoop BWG'stige activiteiten aanbieden.

Het publiek reageert...

"Het lijkt of de BWG veel ideeën heeft om kampen te bereiken, maar nog niet echt voor afdelingen. Wat is het plan daarvoor?"

Hier moeten we nog een aparte brainstorm voor doen. Een volgende activiteit is op het grondgebied van Poekebeek en die afdeling is al betrokken.

Wil je meer weten?

www.jnm.be/verslagen is dé place-to-be!

Alle beleidsverdedigingen kan je ook in hun originele versie lezen op ... bestuurspost.jnm.be.
Uren leesplezier gegarandeerd!

DE VP OF VORMINGSPLOEG

De vover spreekt...

De VP heeft dit jaar geen echte voorzitter, woeps! Anton gaat naar de RvB en Bert coördineert de vergaderingen roept de kerngroep samen. Hij beantwoordt ook jullie vragen. De VP blijft zoals vorige jaren leuke cursussen organiseren en biedt ook VOMs of Vormingen Op Maat. Verder wordt er nagedacht over een aantal kampgerelateerde projecten zoals de Kampenbrigade (in samenwerking met de JP).

Het publiek reageert...

“Komt er een tweede HAC dit jaar? Want het was heel snel volzet.”

We moeten het nog bekijken op VP-weekend, maar er wordt wel effectief over nagedacht. Eventueel kan er ook een mini-HAC komen. Daar krijg je dan geen attest voor maar je bent wel beter uitgerust om een kamp voor te zitten.

“Is het niet dringender om 3 BACs te organiseren dan 2 HACs?”

Goh ja, er is wel veel waar JNM nood aan heeft qua vormingen, maar we moeten ook het volk hebben. VP'ers zitten al in veel andere ploegen. Van 3 naar 6 cursussen op een jaar zien we momenteel niet echt haalbaar.

DE JP OF JEUGDPLOEG

De Jolotanker spreekt...

De jeugdploeg is de jongste ploeg van het HB en begint aan zijn tweede werkjaar nu. We hebben veel geleerd uit het eerste jaar, vooral dat we back-to-basics moeten. Er komt een goeddraaiende piep- en inploeg, er is een heus kampenteam dat er in gaat vliegen, er komen veel feestjes en het eerste is in november. We willen ook een youtubekanaal. De zogenaamde 'JP pedagogisch', die probeert om begeleiders in hun opvoedkundige taken te ondersteunen, zal nog even moeten wachten. Maar dat betekent natuurlijk niet dat jullie ons geen vragen mogen stellen.

Het publiek reageert...

“Hoe gaan jullie exact inzetten op de jaarfocus (n.v.d.r. dit is het overkoepelende thema waarrond JNM Nationaal gedurende een werkjaar werkt, voor 2019-2020 zijn dit kampen), want kampen zit in jullie team?”

Er komt een kampenbrigade in samenwerking met de VP. De kampenbrigade bestaat uit de kampenploeg (Anna, Loes, Jana). Maar ze zijn dus maar met 3 en de kampenbrigade is maar een deeltje van alles – er worden dus nog mensen gezocht. Concreet is het de bedoeling om tot een team te komen dat klaarstaat voor KCs. Hoe zoek je een KC, hoe vul je een kampenfiche in, waar vraag je njamnjam aan, hoeveel...? Voor dit soort vragen kan je bij hen terecht. We gaan ook extra focussen op makkelijker KC-leden vinden.

DE PP OF PRAKTISCHE PLOEG

De PP-voorzitter spreekt...

De PP wil kijken naar het ontleensysteem, samen met de inhoudelijke ploegen, om het relevanter te maken. Ook het sociale ontleensysteem wordt verder uitgebouwd, in samenwerking met de diversiteitswerkgroep. Verder zal er gezocht worden naar een manier om verloren voorwerpen makkelijker bij mensen te krijgen, want nu liggen die vaak stof te vangen en vinden ze hun eigenaar uiteindelijk niet terug. Ten slotte gaat de PP JNM'ers proberen aanleren hoe ze deftig tenten moeten opzetten zodat die niet kapot gaan door verkeerd gebruik, en ook gasbekkens leren aansluiten, want daar is blijkbaar wel vraag naar.

DE CP OF COMMUNICATIEPLOEG

De cover spreekt...

De CP draait de laatste jaren een beetje vierkant. Samen met het personeelslid hervormde de cover vorig jaar de structuur een beetje. Zo hopen ze dat er niet te veel bij de voorzitter terecht komt. We blijven uiteraard wel tijdschriften maken, bestuursposten ook en ploegen ondersteunen. Er wordt ook samen met de nieuwe websitegroep gekeken om er het beste van te maken, en de oude website wordt gebruikt zo goed als mogelijk. Er wordt extra ingezet op online communicatie.

Het publiek reageert...

“Hoe ziet de CP het inzetten op online communicatie? Nieuwe kanalen of...?”

Vooral inzetten op een constante stroom. Nu valt het soms twee maanden stil.

“En wat met mensen die geen sociale media hebben?”

ja, die gaan we met socialemediacommunicatie niet bereiken natuurlijk. Maar er zijn genoeg andere kanalen.

Het publiek reageert

“Hoe gaan jullie ons concreet tenten leren opzetten? Een VOM of zo?”

Ik dacht eerder aan een dag of een weekendje, maar ik heb hierover nog geen vergadering gehad. We moeten dat eens bekijken.

“Kan je niet beter filmpjes of zo maken? Gaat er echt volk afkomen op zo een dag?”

Er werden al eerder fiches gemaakt van kamelententen en die zijn wel goed. Maar een dagje samenkomen is wel leuk, want dan kan je niet alleen tenten leren opzetten, maar ook tenten herstellen. 2 vliegen in één klap!

DE WIP OF WINKELPLOEG

De Wipper spreekt...

Dit jaar gaan we veel werken rond kampen: zo komt er een groepsaankoop van helmen, want die zijn verplicht op kamp, en er zal ook een betere samenwerking zijn met inhoudelijke ploegen om zo het aanbod relevanter te maken. Er zullen ook postkaartjes verkocht worden op kampen. Verder gaan we inzetten op een efficiëntere winkel door onder andere barcodes aan producten toe te voegen en een opleiding te voorzien voor winkelvrijwilligers.

Het publiek reageert...

“Waarom is de winkel niet elke zaterdag open?”

Daar kruipt veel personeelstijd in en het moet ook haalbaar blijven voor het personeelslid. Werken op zaterdag is niet zo motiverend en moeilijk in te plannen.

“Kan je dan niet in de vacature zetten dat op zaterdag gewerkt moet worden?”

We hebben er echt heel bewust voor gekozen om dat niet te doen. Vandaag (dag van de nazofé-AV, n.v.d.r.) was toevallig echt heel druk in de winkel, maar dat is niet altijd zo. We vinden het belangrijk om extra in te zetten op andere aspecten, en de vacature is sowieso niet zo makkelijk te vullen omdat we zo veeleisend zijn.

DE BONDSTOP

De bondstop spreekt (veel te lang zoals gewoonlijk)...

Het is de eerste keer in de geschiedenis dat er drie vrouwelijke bovo's zijn! We willen dit jaar graag inzetten op de jaarfocus. Concreet willen we dat de kampen kwalitatiever zijn en zien we het als onze taak om alle ploegen hierin te ondersteunen. Verder willen we ook buiten de AOP inzetten op afdelingen, want we merken dat er veel wil is bij de RvB (Raad van Bestuur) om actief naar afdelingen toe te stappen of om zich toch aanspreekbaarder op te stellen, en dat willen we coördineren. Ondersteuning kan niet enkel via de AOP komen. Ons derde punt is om vrijwilligers gemotiveerd te houden. We weten nog niet 100% zeker hoe dit precies vorm zal krijgen, maar sowieso zullen we er op elke RvB een aandachtspuntje van maken. Belangrijk om te vermelden is dat de bondstop ook nog andere dingen doet buiten deze extra focuspuntjes, zoals bijvoorbeeld de maandagoverleggen (= de wekelijkse dagelijks-bestuur-vergaderingen, n.v.d.r.), de ploegen ondersteunen, de RvB voorzitten, het personeel opvolgen... We kunnen dus niet op alles tegelijk letten, maar doen zeker ons best om er een goed jaar van te maken.

Het publiek reageert...

“Hoe gaan jullie zorgen dat deze vrijwilligers gemotiveerd worden en blijven?”

We kunnen hier nog geen uitgebreid antwoord op geven aangezien dit een moeilijk vraagstuk is. We kunnen zelf het goede voorbeeld geven. We gaan hier nog verder over nadenken.

Zo! Hehe, wat een heftige AV was dat zeg, maar wat voor één! Benieuwd naar meer, of sta je al te springen om de sfeer te beleven en niet alleen te belezen? Kom dan zeker naar de volgende AV (dat is de Koers-AV in maart). Zin om ergens aan mee te werken of prangende vragen over het beleid? Op www.jnm.be/contact kan je de contactgegevens van alle ploegvoorzitters vinden. Zij kunnen je vast verder helpen. Tuut-tuut! Op naar de volgende toekomstig-historische AV!

De HBreaking news rubriek zorgt in elke Euglena voor een update uit HB-land. Wat spoken die daar allemaal uit, in dat hoofdbestuur? Wie zijn al die ploegen en wat doen die precies? En wat is interessant voor jou als JNM'er of voor jouw afdeling?

Deze editie in de spotlights: de NWG, de VP en de PP

DE NWG (NATUURSTUDIEWERK GROEP)

What's new:

Met een extra focus op afdelingen gooit de NWG dit jaar haar werking over een andere boeg. Ze begonnen het jaar met een brainstorm over hoe ze natuurstudie meer tot bij afdelingen kunnen krijgen. Hou de horizon in de gaten, want wie weet komt de NWG binnenkort wel jouw richting uit...?

Uiteraard is er ook plaats voor hun succesvolle tradities. Zo vond in november de alom gekende NWG streekbieren- en sappenavond opnieuw plaats.

De NWG'er in jou: ook zin om deel uit te maken van deze bruisende bende NWG'ers? Of wil je met je afdeling een natuurstudieactiviteit organiseren samen met de NWG? Het kan allemaal! Geef een seintje aan Jef (nwg@jnm.be) en hij ontvangt jou met open armen!

DE VP (VORMINGSPLOEG)

What's new:

De VP heeft een intense periode achter de rug, zij zorgde namelijk voor een IC (Instructeurcursus) en een HAC (Hoofd-animatorcursus). Fiow, dan heb je wel even de handen vol. De VP heeft trouwens sinds dit jaar fris bloed aan haar zijde, Julie (van afdeling Kortrijk) is het nieuwe vormingspersoneelslid!

De VP voor jou: Heb je nood aan een creativiteitsboost in je afdeling? Zoek je naar leuke manieren om te teambuilen met je bestuur? De VP staat voor jou klaar om een Vorming op Maat te komen geven! Een overzicht van alle VOM's vind je op www.jnm.be/vraaghet

DE PP (PRAKTISCHE PLOEG)

What's new:

De PP laat er geen gras over groeien. Als je dit leest hebben ze al een grote kuis gehouden in het bondssecretariaat en zijn ze druk in de weer om het ontleensysteem grondig te herbekijken. Die werelwind aan productiviteit is onder meer te danken aan de matrassen (Materiaal Assistenten) die dit jaar, in tegenstelling tot vorige jaren, met maar liefst 3 zijn! Top team!

De PP'er in jou: kriebelen je handen de hele tijd? Ben jij een fikser, een doener, een practical bitch? De PP kan helden zoals jij altijd gebruiken!

Je kan je trouwens ook nog aansluiten bij het congresteam, dat het komende zomercongres zal organiseren. Geef een seintje aan Robin (pp@jnm.be) als jij tot één van die enthousiastelingen behoort, hij ziet je graag komen!

De Raad van Bestuur. Voor velen een abstract, onbekend en vooral vaag clubje dat ergens bestaat in de organisatorische gangen van JNM. RvBreaking news kan misschien wel helpen om die vage kloof wat te dichten en een idee te geven waar de RvB zich allemaal mee bezig houdt.

IN 'T KORT

De RvB bestaat uit alle ploegvoorzitters van het HB, de 3 bovo's en (afwisselend) de BOM (Beleidsondersteunend medewerker = Elise) en de personeelcoördinator (Gwen). Zij komen maandelijks samen om te vergaderen over over alles wat te maken heeft met beleid, financiën of personeel binnen JNM. Je kan de verslagen van de RvB-vergaderingen altijd raadplegen via de website (jnm.be/verslagen).

HOT TOPICS HOT TOPICS HOT TOPICS HOT TOPICS

Jaarfocus

Met de hele RvB zetten we in op het jaarthema kampen! Dat betekent dat alle ploegen op zoveel mogelijk manieren de KC's (KampCommissies) gaan ondersteunen bij de organisatie van kampen. Wist je dat er kamplocaties bestaan die je gratis kan gebruiken als je beheerwerken doet? De BWG zorgt voor een overzicht! Heb je nog wat tent-opzet-skills nodig? De PP, JP en VP organiseren binnenkort een how-to-kampdag en leren jullie de kneepjes van het vak! En zo kan ik nog wel even doorgaan... Op naar een succesvolle kampenzomer!

Personeels-vrijwilligersverhouding

Een organisatie gedragen door vrijwilligers met een paar personeelsleden, dat is niet altijd even simpel. Voor welke taken neem je een personeelslid aan? Een fluwelen grens die moeilijk valt af te bakenen. Na veel denken, zweten en peinzen door onder andere Warre, Linde en Iris kwam er begin dit jaar eindelijk...

de personeels-vrijwilligershandleiding! Een schoon boekje dat ons helpt balanceren op die fluwelen grens. Tijdens de RvB-midweek in september bekeken we ze met de RvB en alle personeelsleden.

Welzijn vrijwilligers

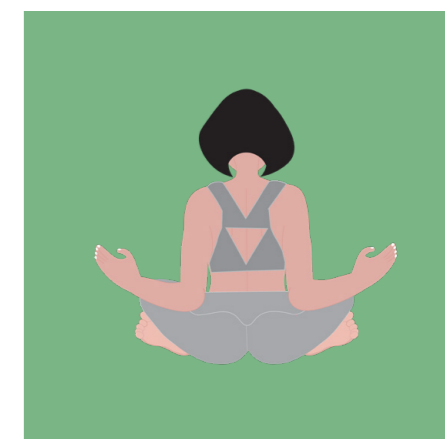
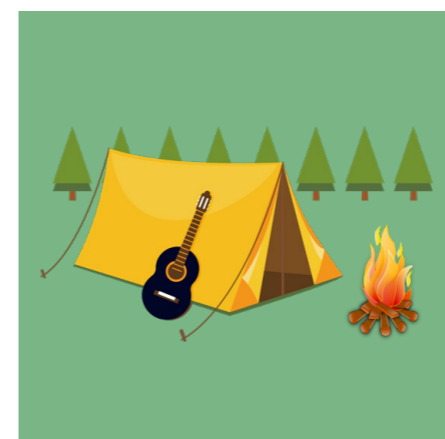
We zien overwerkte vrijwilligers binnen de RvB en het HB en dat baart ons zorgen. JNM moet nog steeds een plaats zijn voor ontspanning en amusement. Het is natuurlijk niet simpel om hier een antwoord op te vinden. We willen hier op elke RvB over nadenken, brainstormen en met een kritische blik naar onze huidige werking durven kijken. Want willen we het soms niet allemaal te goed doen?

©Wouter Sturtewagen

©Hanne Bergers

TIJD VOOR BELEID

DE NIEUWE BELEIDSNOTA, WATISDA?

door Iris Van Cleuvenbergen

Elke 4 jaar schrijft JNM een beleidsnota. Het eerste woord dat JNM'ers te binnen schiet wanneer ze iets opvangen over de beleidsnota is "vaag". Maar eigenlijk is dat helemaal niet zo (of toch, we kiezen zelf hoe vaag of concreet we hem maken)! Wat is de beleidsnota nu precies? En waarom is het zo belangrijk dat JNM'ers van het bestaan van de beleidsnota op de hoogte zijn?

Een beleidsnota is een document van een 50-tal pagina's waarin een jeugdwerkorganisatie, erkend door het Vlaamse jeugd- en kinderrechtsdecreet, haar strategisch beleid voor de komende vier jaar uit de doeken doet. Het zet onze algemene missie en visie om in concrete doelstellingen: hoeveel piepers willen we elke zomer op kamp, hoeveel activiteiten organiseert nationaal elk jaar, wat doen we rond natuurstudie... Door dit document te schrijven, vraag je meteen je structurele subsidiëring aan bij het Departement Cultuur, Jeugd en Media van de Vlaamse Overheid, want na onderhandelingen zal de beleidsnota

ineens in een subsidiedocument worden gegoten.

Een beleidsnota is opgebouwd uit een aantal overkoepelende strategische doelstellingen. Strategische doelstellingen proberen een antwoord te bieden op de permanente uitdagingen van jeugdwerkverenigingen, zonder hier al concreet een oplossing voor te bieden. Deze strategische doelstellingen zijn onderverdeeld in operationele doelstellingen, al iets concreter, en die bestaan dan weer uit zeer concrete en meetbare acties en indicatoren. Vroeg je je ooit al af waarom het zo handig is voor ons om te weten uit welke afdeling je komt wanneer je je inschrijft voor een nationaal evenement? Eén antwoord: één van onze indicatoren heeft te maken met de geografische spreiding van deelnemers van nationale evenementen. Pfoe, dat verklaart een hoop!

JNM'ERS UIT ALLE RANGEN EN STANDEN BETREKKEN

Nu, die beleidsnota is voor veel afdelingsleden en -vrijwilligers een ver-van-mijn-bed-show, en dat is deels te begrijpen. Niet iedereen hoeft natuurlijk zijn hoofd te breken over het strategisch beleid van JNM! Wel belangrijk om te weten is dat de beleidsnota wel op een bepaalde manier impact kan hebben op elke JNM'er. Zo kunnen we er op inzetten om extra te werken rond onze inhoudelijke pijlers of rond het ver-

sterken van onze afdelingen en bestaat de kans (dat hopen we toch!) dat jullie hiervan de weerslag voelen in jullie eigen afdeling. Daarom is het belangrijk dat JNM'ers van alle rangen, leeftijden en uithoeken enigszins op de hoogte zijn van het bestaan van de beleidsnota en ook betrokken kunnen worden bij de totstandkoming ervan indien ze daarom vragen.

Onze huidige beleidsnota loopt af eind 2021. Vanaf 2022 gaat er een nieuwe beleidsnota in, die op zijn beurt tot 2025 zal lopen. 2022 is natuurlijk nog lang, maar we kunnen niet op onze lauweren blijven rusten: onze nieuwe beleidsnota moet het Departement namelijk al eind 2020 bereiken. Aangezien JNM het belangrijk vindt om zo democratisch mogelijk tewerk te gaan en we allemaal weten dat democratie een tijdrovend gebeuren kan zijn, schoten we alvast in gang. Plannen, dat is dan toch ook één van JNM haar sterkste kwaliteiten, niet?

HET STARTSCHOT IS GEGEVEN

In september kreeg de stuurgroep vorm. Dat is de kerngroep van vrijwilligers uit zowel afdelingen als ploegen in het hoofdbestuur die zich zal bezighouden met de coördinatie van de beleidsnotaplanning, en ook de verantwoordelijkheid neemt voor het tijdig afleveren van een deftig eindproduct. Er werd ook al grondig nagedacht over de stakeholders van het proces, dat zijn alle mensen die een invloed hebben op JNM, zoals externe organisaties, ploegen, afdelingsbestuursleden, maar ook piepers, ini's en ouders. Bij het ter perse gaan van dit artikel (in december) wordt volop gebrainstormd over onderzoeksmethoden: we gaan op zoek naar gegevens die ons een volledig en correct beeld kunnen geven op wat de grootste uitdagingen van JNM zijn in de komende jaren. Misschien kregen jullie ondertussen zelfs al een enquête toegestuurd. Hoe dan ook,

de kans is reëel dat jullie in de komende maand nog op één of andere manier met de beleidsnota geconfronteerd zullen worden.

Allemaal goed en wel, we krijgen er dus centjes voor, maar is dat voldoende reden om onze planning zodanig vast te pinnen? Een beleidsnota is natuurlijk meer dan gewoon een subsidiedocument. Zo biedt het een uitgelezen kans om de specifieke JNM-identiteit in de kijker te zetten en ons ook duidelijk te onderscheiden van andere jeugdwerkorganisaties en jeugdbewegingen. Bovendien zijn er ook een hoop organisatorische redenen om een beleidsnota te schrijven: het biedt een houvast voor de organisatie om beslissingen te nemen en geeft richting aan nieuwe medewerkers. Een nieuwe beleidsnota is ook een ideaal moment om na te denken of je een andere weg wil inslaan, en het laat je toe om goed na te denken over waar je je beperkte middelen aan wil besteden. Een laatste belangrijke reden om een beleidsnota te schrijven, is het verzekeren van de interne kwaliteitszorg. Jeugdwerkorganisaties leveren kwaliteitsvol werk en zijn steeds professioneler geworden. Een uitstekende manier om aan zowel JNM'ers als aan de buitenwereld te tonen dat we streven naar kwaliteit, is het uitschrijven en openbaar maken van een strategisch beleidsplan. Bovendien kunnen we hier naar terugrijpen om in te schatten in hoeverre we voldoen aan de door ons vooropgestelde doelstellingen.

Wil je hier graag meer over weten? Neem dan zeker een kijkje op www.jnm.be/beleid, hier worden alle grote stappen in gedocumenteerd. De huidige beleidsnota kan je inkijken op www.jnm.be/beleidsnota. Het is een lijvig document, maar zeker de moeite waard! Op de website van De Ambrassade vind je een heleboel achtergrondinformatie over het hoe en wat van een beleidsnota en een hoop tips & tricks om als organisatie aan de slag te gaan: <https://ambrassade.be/nl/kennis/artikel/hoe-maak-je-een-beleidsnota>.

1) Voor meer info, zie <https://www.vlaanderen.be/structuur-van-de-vlaamse-overheid>

2) <https://www.vlaanderen.be/organisaties/administratieve-diensten-van-de-vlaamse-overheid/beleidsdomein-cultuur-jeugd-sport-en-media/departement-cultuur-jeugd-en-media>

3) <https://beleidsplanning.socius.be/2-1-het-belang-van-je-missie-visie/>

4) <https://beleidsplanning.socius.be/2-1-het-belang-van-je-missie-visie/>

5) <https://beleidsplanning.socius.be/5-3-acties/>

6) <https://beleidsplanning.socius.be/5-4-indicatoren/>

VERKLARENDE WOORDENLIJST

Departement Cultuur, Jeugd en Media: de Vlaamse overheid bestaat uit verschillende overheidsdiensten, die gegroepeerd worden in 11 beleidsdomeinen. Binnen elk beleidsdomein is er een departement en zijn er verschillende agentschappen.¹ Het Departement Cultuur, Jeugd en Media is daar één van. Het staat in voor de voorbereiding, de opvolging en de evaluatie van het beleid inzake cultuur, jeugd, sport en media en voor de opvolging van beleidsitems die ook andere departementen aanbelangen en verstrekt advies aan de ministers in dit beleidsdomein.²

Vlaams Jeugd- en Kinderrechtendecreet:

dit decreet beschrijft alle instrumenten waarover de Vlaamse regering beschikt om een jeugdbeleid uit te zetten en te doen uitvoeren. Het beschrijft onder andere de vereisten waaraan een jeugdwerkorganisatie moet voldoen om aanspraak te maken op werkingssubsidies.

Strategisch beleid:

omschrijft waarom je als organisatie op bepaalde zaken inzet op lange termijn. Door middel van je strategisch beleid probeer je de elementen uit de missie en visie te realiseren door doelstellingen en concrete stappen te omschrijven die hiertoe bijdragen.³

Missie en visie:

De missie omschrijft waarom je als organisatie bestaat en WAAROP je inzet. Ze beschrijft je primaire functie of permanente opdracht. De missie geeft dus een antwoord op de vraag: wat doen jullie? De visie omschrijft waarvoor je staat. Ze omvat dus de kernwaarden (normen & waarden) van je organisatie. Ze beschrijft ook een ambitieus gedeeld beeld van de toekomst. Ze functioneert als ethisch kompas voor de organisatie. De visie geeft een antwoord op de vraag: Wat / wie willen jullie zijn? Waar geloven jullie in?⁴

Acties en indicatoren:

acties operationaliseren doelstellingen en beschrijven welke acties je als vereniging gaat ondernemen om je doelstellingen te bereiken. Je gaat het werk 'programmeren' en concrete acties verbinden aan doelstellingen. Hoe vind je de nodige en voldoende acties om een doelstelling te realiseren?⁵ Indicatoren staan in voor de verifieerbaarheid van de uitvoering van de doelstellingen. Het is de beschrijving van de meet- of verificatiegegevens die de organisatie zal moeten verzamelen om aan te tonen dat de betrokken doelstelling werd verwezenlijkt. Een indicator beantwoordt de vraag: "Wat moeten we meten om te weten of onze doelstelling werd verwezenlijkt?", of: "Hoe gaan we aan het einde van de rit na en/of tonen we aan en/of bewijzen we dat we bereikt hebben wat we beloofd hadden?"⁶

De Ambrassade:

een ondersteunings- en netwerkorganisatie voor het hele jeugdwerk in Vlaanderen en Brussel die expertise biedt in alles wat te maken heeft met het jeugdwerk, jeugdinformatie en jeugdbeleid. Meer kan je lezen op hun website <https://ambrassade.be/nl/over-ons>.

Heb je, na al die uren interessante lectuur, nog vragen?

Aarzel niet om mij een mailtje te sturen via iris@jnm.be, of contacteer onze BeleidsOndersteunend Medewerker Elise via elise@jnm.be!

Het is bijna weer tijd voor de leukste maand van het jaar. De maand bij uitstek voor kaartjes en cadeautjes! De zoektocht naar een gepast en origineel kaartje begint vaak al weken op voorhand. Wel dit jaar hoeft je niet lang te zoeken want een mooi, leuk, tof en origineel kaartje vind je gewoon in de JNM winkel! Een zalige Kerst en Gelukkig Nieuwjaar gegarandeerd!

Postkaart - 0,50 euro

Brr! Dat typisch belgische weer. De jaarlijks terugkomende vraag komt weer naar boven... Zal het dit jaar een witte kerst zijn? Of wordt het een druilerige kerst waar we allemaal verzuipen tijdens het kerstshoppen? Maar vooral zijn wij de enigen die kunnen verzuipen, of 'kan een regenworm ook verzuipen'. Het antwoord vind je terug in dit fantastisch boek dat je kan lezen wanneer al de andere aan het verzuipen zijn bij het shoppen.

"Kan een regenworm ook verzuipen?" - 12,99 euro

Met Kerst en Nieuw zijn we natuurlijk allemaal op ons best. Lekker eten, gezellig bij vrienden en familie en natuurlijk ook mooie kostuums en kledjes. Om je outfit dit jaar iets meer te doen shinen kan je hem pimpen met een leuke dierenpin. Succes verzekerd!

Pin
1,75 euro

Na al de zalige feestjes en secret santa's kom je waarschijnlijk ook handen tekort om al je cadeautjes te dragen. Je zou lang kunnen zoeken naar een verhuishwagen om je te helpen, maar je kan ook gewoon goed voorbereid zijn. Een verkwispeld man is er twee waard zeggen ze dan. Haal dus nu al een linnen JNM tas in huis om als je pakjes in mee te dragen.

JNM-tas in stof - 2,50 euro

Okey okay. We hebben het door. Het wordt kouder, mensen kruipen dichterbij elkaar, knuffelen meer... En ja, we verstaan dat het soms niet bij ontschuldig knuffelen blijft. Maar hebben wij besloten het knuffelen aan te moedigen (het ONTSCHULDIG knuffelen hé! Vuile mensjes) en omdat we onszelf willen beschermen tegen eventuele misverstanden over het woord 'ontschuldig' (jaja, jij daar met je stoute gedachten) hebben we besloten, (allé, ik niet eh. Dat werd mij plots gezegd en ik vond dat een megacool idee) om JNM- CONDOOMS te laten maken. (zelf maken zou beetje moeilijk zijn).

Niet enkel de regenwormen hebben last van de winter. We mogen vooral al de lieve kleine vogeltjes niet vergeten. Een vetbolletje en een leuke pindacakehanger zullen voor hen wel verwelkomd worden als kerstcadeau.

Vetbol+(pindacake)hanger - 7,30 euro

Spijtig genoeg zijn ze niet bioafbreekbaar... Stel je voor, een condoom dat al aan het afbreken is door het zure milieu in de f**f. Maar! Ze zijn FAIR-TRADE!!! Wihoe!! Eerlijke condooms. Ze zijn CO2 NEUTRAAL!!! Yay! Nu kunnen we p**pen zonder het milieu te belasten. En Ze zijn VEGANISTISCH!!! Woop woop!! Het enige dierlijke tijdens de seks (nope geen vuil woord) zijn de instincten. Hhe

Per stuk - 1,50 euro

Rupsen horen poepen... Ja, je hoort het. Niet alleen wij doen het... Eigenlijk gaat dit boek niet écht over p**pende rupsen (ieuww, rupsenporno... sorry mensen met rare kinky kantjes) Dit is een deftig boek vol doe-dingen (neen jij vuilaard) en leuke weetjes. Het prikkelt de zintuigen (allé zo is 't wel genoeg eh). Het staat vol groepsactiviteiten *zucht* en achtergrondinfo. Heel leuk als ontspanning (i.p.v. altijd die netflix... en chill) en altijd handig als je eens een uitstap doet met kinderen (voor degenen die knuffelen zonder goede JNM-condoom)

Rupsen horen poepen. Praktijkgids natuurbeleving - 27,50 euro

JNM WINKEL
KORTRIJKSEPOORTSTRAAT 192
9000 GENT

DINSDAG TOT VRIJDAG
OPEN VAN 14U TOT 18U

EERSTE ZATERDAG VAN DE MAAND
OPEN VAN 10U TOT 18U

WWW.JNM.BE/WINKEL

AANKONDIGINGEN

NEWG FOTOWEDSTRIJD

Je vindt je foto's keihard de moeite waard, maar je stuurde ze nog niet in voor de FOTOWEDSTRIJD !?!

!!! Tijd om ze van onder het stof te halen! Verlos ze uit dat mapje op je harde schijf! Zet ze in de verf!

... want de FOTOWEDSTRIJD is HE-LE-MAAL iets voor JOU!

Er zijn 6 categorieën, waarin je telkens maximaal 3 foto's mag inzenden.

Fauna - TELE
Fauna - MACRO
Flora en fungi
Abstract
Promo
Landschap

Je hebt tot **15 december** om je foto's via WeTransfer door te sturen naar nfwg@jnm.be

Alle inzendingen worden door een jury van ervaren JNM-fotografen en JNM'ers die helemaal niet bezig zijn met fotografie onder de loep genomen. Je foto maakt dus niet enkel kans als die technisch perfect is!

De foto's die na een stemming door de jury als beste naar voor komen in elke categorie worden getoond op de kerstfuif. Daar kan iedere aanwezige een top 3 stemmen per categorie.

Na de kerstfuif worden de stemmen geteld en de winnaars bekend gemaakt!

Alle geselecteerde foto's krijgen uiteraard hun verdiende plaats in de Euglena na de wedstrijd...

Maar wil je weten wat er nog meer te winnen valt en aan welke vereisten je foto's moeten voldoen, surf nu direct naar...

WWW.JNM.BE/FOTOWEDSTRIJD

NATUURFOTOGRAFIEWERKGROEP

100% NATUURLIJK
LATEN WE GROEN DOEN!

Fiets en Wandelbeurs

za 15 & Flanders
zo 16 feb Expo
2020 Gent

4,50 EURO ONLINE KORTING!
via fietsenwandelbeurs.be/ticketshop/jnm

Bestemd voor leden van Jeugdbbond voor Natuur en Milieu, geldig t/m 14 februari 2020.

fietsenwandelbeurs.be INCLUSIEF TOEGANG TOT

FOTO: JEROEN KLEIBERG

GEEN CONGRES 2020? HISTORISCH DIEPTEPUNT

“Trek je ook grote ogen bij het lezen van de voorpagina? Terecht. Ons zomercongres kent al jaren legendarische edities, brengt elke keer honderden JNM'ers samen van over heel Vlaanderen en Brussel en mag gerust het belangrijkste JNM evenement van het jaar worden genoemd. Een zomer zonder JNM congres is geen zomer. Maar op dit moment is er nog geen congresteam. **GEEN CONGRESTEAM = GEEN CONGRES.**

Maar daar kan natuurlijk verandering in komen.

Ben jij één van de congresleden die we zoeken? Zin om mee een fantastisch wijs evenement te organiseren? Om een beestig interessant programma in elkaar te steken voor JNM'ers dat vol zit met feestjes, spelen, milieu-, natuurstudie- en beheeractiviteiten en nog een heleboel andere gekke dingen? Of is de praktische en logistieke organisatie van zo'n groot en cool evenement helemaal jouw ding? Of nog beter: is jouw afdeling een zotte bende en hebben jullie samen zin in een creatieve uitdaging? Twijfel niet langer, roep uw zotste en creatiefste JNM-vrienden bijeen en ga er voor.

Want laat ons duidelijk zijn: **IEDEREEN** kan een congres organiseren. De PP (Praktische Ploeg) en de bondstop staan klaar om jou en de rest van het congresteam te ondersteunen met hun expertise en ervaring. Wat houdt je nog tegen?

Stuur naar bovo@jnm.be en wees één van de congresleden die de zomer redt!”

Wist je dat wegwerpbekers vanaf februari 2020 verboden zullen zijn op alle publieke evenementen binnen België? Fantastisch nieuws toch?!

Zeer zeker! Al moet er wel een gemakkelijk en toegankelijk alternatief zijn. En voor dat alternatief sloeg JNM samen met 10 andere organisaties de handen in elkaar.

Het plan? We versturen postkaartjes naar lokale gemeentebesturen om hen aan te manen een toegankelijk uitleensysteem voor bekertjes te voorzien.

Jij kan hier ook in helpen! Knip het postkaartje hier uit, vul je gemeente in, zet je naam er onder en verstuur het naar je lokale gemeentebestuur. Adressen van lokale gemeentebesturen kan je vinden via de site: bit.ly/Gemeenten (met

hoofdletter G). Klik op de gemeente die je wilt sturen en scroll naar beneden voor het adres.

Verder heeft elke afdelingsvoorzitter een envelop gekregen met 5 van deze postkaartjes. Voorzie een momentje op de volgende vergadering van je afdeling en verstuur deze tezamen naar de gemeenten waar jullie actief in zijn. Zo kunnen we samen zorgen voor een iets duurzamere wereld! :)

CONGRES **JNM** KRANT

Jaargang 1 - editie 2 14 november 2019 gratis

GEEN CONGRES 2020

HISTORISCH DIEPTEPUNT

Trek je ook grote ogen op bij het lezen van de voorpagina? Terecht. Ons zomercongres kent al jaren legendarische edities, brengt elke keer honderden JNM'ers samen van over heel Vlaanderen en Brussel en mag gerust het belangrijkste JNM evenement van het jaar worden genoemd. Een zomer zonder JNM congres is geen zomer. Maar op dit moment is er nog geen congresteam. **Geen congresteam = geen congres.**

Maar daar kan natuurlijk verandering in komen. Ben jij één van de congresleden die we zoeken? Zin om mee een fantastisch wijs evenement te organiseren? Om een beestig interessant programma in elkaar te steken voor JNM'ers dat vol zit met feestjes, spelen, milieu-, natuurstudie- en beheeractiviteiten en nog een heleboel andere gekke dingen? Of is de praktische en logistieke organisatie van zo'n groot en cool evenement helemaal jouw ding? Of nog beter: is jouw afdeling een zotte bende en hebben jullie samen zin in een creatieve uitdaging? Twijfel niet langer, roep uw zotste en creatiefste JNM-vrienden bijeen en ga er voor.

Want laat ons duidelijk zijn: **IEDEREEN** kan een congres organiseren. De PP (Praktische Ploeg) en de bondstop staan klaar om jou en de rest van het congresteam te ondersteunen met hun expertise en ervaring. Wat houdt je nog tegen? Stuur naar bovo@jnm.be en wees één van de congresleden die de zomer redt!”

“iedereen kan een congres organiseren”

Oplassing Politieke spellertjes
Vul het gezegde aan: Het is niet voor niets dat debiel en beleid uit dezelfde letters bestaan.
Politici: Bart De Wever, Joke Schauvliege, Boris Johnson, Jair Bolsonaro, Donald Trump, Meyrem Almaci

LIEFSTE GEMEENTEBESTUUR

MET ONZE JEUGDVERENIGING ORGANISEREN WE REGELMATIG KLEINE OF GROTE EVENEMENTEN. DOOR NIEUWE WETGEVING WORDT VANAF FEBRUARI 2020 HET GEBRUIK VAN HERBRUIKBARE BEKERS OP ONZE EVENEMENTEN ONVERMIDDELIJK. BOVENDIEN WILLEN WE SOWIESO GRAAG ONS STEENTJE BIJDRAGEN IN DE STRIJD TEGEN DE VERVUILING VAN DE PLANEET. MAAR OM DAT TE KUNNEN VERWEZENLIJKEN, HEBBEN WE JULLIE HULP NODIG.

DAAROM DOEN WE EEN WARME OPROEP IN DE ZOEKTOCHT NAAR HERBRUIKBARE BEKERS VOOR ALLE VERENIGINGEN IN

WAT KUNNEN JULLIE VOOR ONS BETEKENEN?

- START EEN UITLEENDIENST VAN HERBRUIKBARE BEKERS OP
- WERK SAMEN MET DE AFVALINTERCOMMUNALE OM HERBRUIKBARE BEKERS TE VOORZIEN
- MOTIVEER LOKALE DRANKHANDELAARS OM DIE DIENSTVERLENING OP TE ZETTEN
-

WIJ EN DE PLANEET ZOU DEN JULLIE HEEL DANKBAAR ZIJN! ♥
GROETJES

.....

JNM WINKEL

VAN 1 TOT 31 DECEMBER

KERSTACTIE

15% OP ALLE VERREKIJKERS

